

Offentlig anställning

Anställnings- och avtalsvillkor

Regeringsform (1974:152) – utdrag	543
Offentlig anställning , lag (1994:260)	545
Fullmaktsanställning , lag (1994:261)	551
Anställningsförfordning (1994:373)	554
Vissa försvarsmaktsanställningar , lag (2012:332)	26

Tillsättningsärenden

Instruktion för Statens ansvarsnämnd , förordning (2007:831)	557
Myndighetsförfordning (2007:515)	559
Säkerhetsskyddslag (1996:627)	563
Säkerhetsskyddsförfordning (1996:633)	568
Instruktion för Statens överklagandenämnd , förordning (2007:835)	577
Statliga platsanmälningar , förordning (1984:819)	579
Tillgodoräknande av tid för föräldraledighet vid tillsättningen av statligt reglerade tjänster , förordning (1985:335)	580

Kollektivrätt

Statliga kollektivavtal , förordning (1976:1021)	581
Instruktion för Arbetsgivarverket , förordning (2007:829)	582
Personalföreträdarförfordning (1987:1101)	585
Kommunallag (1991:900) – utdrag	587
Vissa kommunala befogenheter , lag (2009:47) – utdrag	589

Ledighet

Tjänstledighetsförfordning (1984:111)	590
DVFS 1996:19 Ledighet för domare	593
Kommunallag (1991:900) – utdrag	594

Arbetsvister m.m.

Inskränkning i rätten att överklaga , lag (1987:439)	595
Vissa personalfrågor i samband med arbetskonflikter , förordning (1991:1751)	595

Allmänna handlingar och sekretess

Tryckfrihetsförfordning (1949:105) – utdrag	596
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) – utdrag	600
Tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare , lag (1975:689)	619

Tjänstefel

Brottsbalk (1962:700) – utdrag	620
---	-----

Offentlig
anställning

UTDRAG

Regeringsform (1974:152)

Regler i regeringsformen avseende grundläggande fri- och rättigheter respektive diskriminering finns på s. 39 och 411; red.anm.

11 kap. Rättskipningen (6–12 §§)*Utnämningen av ordinarie domare***6 §** Ordinarie domare utnämns av regeringen.

Vid utnämningen ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet.

Bestämmelser om grunderna för förfarandet vid utnämningen av ordinarie domare meddelas i lag. *Lag (2010:1408)*

*Ordinarie domares rättsställning***7 §** Den som har utnämnts till ordinarie domare får skiljas från anställningen endast om

1. han eller hon genom brott eller grovt eller upprepat åsidosättande av skyldigheterna i anställningen har visat sig uppenbart olämplig att inneha anställningen, eller
2. han eller hon har uppnått gällande pensionsålder eller enligt lag är skyldig att avgå på grund av varaktig förlust av arbetsförmågan.

Om det krävs av organisatoriska skäl, får den som har utnämnts till ordinarie domare förflyttas till en annan jämställd domaranställning. *Lag (2010:1408)*

8 § Åtal för brott i utövningen av en anställning som ledamot av Högsta domstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen väcks i Högsta domstolen.

Högsta förvaltningsdomstolen prövar om en ledamot av Högsta domstolen ska skiljas eller avstängas från sin anställning eller vara skyldig att genomgå en läkarundersökning. Om en sådan talan avser en ledamot av Högsta förvaltningsdomstolen, prövas den av Högsta domstolen.

Talan enligt första och andra styckena väcks av riksdagens ombudsman eller justiekanslern. *Lag (2010:1408)*

9 § Har en ordinarie domare skilts från anställningen genom beslut av en annan myndighet än en domstol, ska han eller hon kunna begära att beslutet prövas av domstol. Vid en sådan prövning ska ordinarie domare ingå i domstolen. Detta gäller också beslut varigenom en ordinarie domare har avstängts från utövning av sin anställning, ålagts att genomgå en läkarundersökning eller meddelats en disciplinpåföljd. *Lag (2010:1408)*

10 § Grundläggande bestämmelser om ordinarie domares rättsställning i övrigt meddelas i lag. *Lag (2010:1408)*

Krav på medborgarskap

11 § Ordinarie domare ska vara svenska medborgare. I övrigt får krav på svenskt medborgarskap för behörighet att utöva rättskipningsuppgifter uppställas endast i lag eller enligt föreskrifter som anges i lag. *Lag (2010:1408)*

Andra anställda vid domstolarna

12 § För andra anställda vid domstolarna än de ordinarie domarna tillämpas 12 kap. 5–7 §§. *Lag (2010:1408)*

Offentlig
anställning

12 kap. Förvaltningen (5–7 §§)

Särskilda bestämmelser om statligt anställda

5§ Arbetstagare vid förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen anställs av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

Vid beslut om statliga anställningar ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. *Lag (2010:1408)*

6§ Riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna ska vara svenska medborgare. Det samma gäller justitiekanslern. I övrigt får krav på svenskt medborgarskap för behörighet att inneha en anställning eller utöva ett uppdrag hos staten eller en kommun uppställas endast i lag eller enligt förutsättningar som anges i lag. *Lag (2010:1408)*

7§ Grundläggande bestämmelser om statligt anställdas rättsställning i andra hänseenden än de som berörs i denna regeringsform meddelas i lag. *Lag (2010:1408)*

Lag (1994:260) om offentlig anställning

(senast ändrad genom SFS 2014:758)

Lagens tillämpningsområde	545
Bedömningsgrunder vid anställning	546
Svenskt medborgarskap som behörighetsvillkor	546
Bisysslor	546
Vissa föreskrifter om upphörande av anställningar	546
Disciplinansvar	547
Tjänsteförseelse	547
Disciplinpåföljder	547
Hinder mot disciplinärt förfarande	547
Skadestånd	547
Undantag för vissa arbetstagare	548
Åtalsanmälan	548
Arbetskonflikter	548
Inskränkningar i rätten att genomföra stridsåtgärder	548
Deltagande i stridsåtgärder	548
Överläggningsskyldighet	548
Skadestånd	548
Periodiska hälsundersökningar	549
Skiljande från arbetsuppgifter	549
Arbetstagare i verksledande eller därmed jämförlig ställning	549
Statens ansvarsnämnd	549
Verkställighet av beslut	550
Rättegång	550
Tillämpningen av andra författningar	550
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	550
Propositioner	550

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag finns särskilda föreskrifter om arbetstagare hos

1. riksdagen och dess myndigheter,
2. myndigheterna under regeringen.

Särskilda föreskrifter om arbetstagare som avses i första stycket 2 finns också i lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. *Lag (2004:833)*

2 § Följande föreskrifter i lagen gäller också arbetstagare hos kommuner, landsting och kommunalförbund, nämligen

- 7–7 c §§ om bisysslor,
- 23–29 §§ om arbetskonflikter,
- 38 § om interimistiskt beslut,
- 42 § första och andra styckena om vissa undantag från lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Föreskrifterna i 30 § om periodiska hälsundersökningar gäller också arbetstagare hos kommuner och landsting. *Lag (2001:1016)*

3 § Lagen gäller inte

1. statsråden,
2. riksdagens ombudsmän,
3. riksrevisorerna,
4. arbetstagare som är lokalanställda av svenska staten utomlands och som inte är svenska medborgare,
5. arbetstagare som är anställda med särskilt anställningsstöd, i skyddat arbete eller i utvecklingsanställning.

Offentlig
anställning

För justitiekanslern och justitieråden gäller bara 4 § om bedömningsgrunder vid anställning, 7–7 d §§ om bisysslor, 23–29 §§ om arbetskonflikter, 38 § om interimistiskt beslut och 42 § andra stycket om vissa undantag från lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. *Lag (2010:1492)*

Bedömningsgrunder vid anställning

4 § Vid anställning skall avseende fästas bara vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet.

Skickligheten skall sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

Svenskt medborgarskap som behörighetsvillkor

5 § Utöver de krav på svenskt medborgarskap som följer av regeringsformen eller någon annan lag gäller också att bara svenska medborgare får ha en anställning som åklagare eller polisman eller ha en militär anställning. *Lag (2014:758)*

6 § Regeringen får föreskriva eller för särskilda fall besluta att bara svenska medborgare får ha

1. anställning inom regeringskansliet eller utrikesförvaltningen,
2. statlig anställning som kan vara förenad med myndighetsutövning eller handläggning av frågor som rör förhållandet till andra stater eller till mellanfolkliga organisationer,
3. statlig anställning som kan medföra kännedom om förhållanden som är av betydelse för landets säkerhet eller för andra viktiga, allmänna eller enskilda ekonomiska intressen.

De befogenheter som regeringen har enligt första stycket 2 och 3 utövas i fråga om arbetstagare hos riksdagen eller dess myndigheter av riksdagen eller den myndighet som riksdagen bestämmer. *Lag (1999:311)*

Bisysslor

7 § En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.

7 a § Arbetsgivaren skall på lämpligt sätt informera arbetstagarna om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten enligt 7 §. *Lag (2001:1016)*

7 b § En arbetstagare skall på arbetsgivarens begäran lämna de uppgifter som behövs för att arbetsgivaren skall kunna bedöma arbetstagarens bisysslor. *Lag (2001:1016)*

7 c § En arbetsgivare skall besluta att en arbetstagare som har eller avser att åta sig en bisyssla som inte är förenlig med 7 § skall upphöra med eller inte åta sig bisysslan. Beslutet skall vara skriftligt och innehålla en motivering. *Lag (2001:1016)*

7 d § Ordinarie domare och chefer för myndigheter som lyder omedelbart under regeringen skall på eget initiativ till arbetsgivaren anmäla vilka typer av bisysslor de har. *Lag (2004:833)*

Vissa föreskrifter om upphörande av anställningar

8 § Ett besked från arbetsgivarens sida om skiljande från en provanställning enligt lagen (1982: 80) om anställningsskydd skall vara skriftligt för att vara giltigt.

9 § En uppsägning från arbetsgivarens sida av en arbetstagare som är anställd tills vidare skall vara skriftlig för att vara giltig.

Även ett avskedande skall vara skriftligt för att vara giltigt.

10 § En arbetstagares begäran om att anställningen skall upphöra skall vara skriftlig för att vara giltig.

11 § Får en arbetstagare en ny anställning hos arbetsgivare som avses i 1 §, upphör den första anställningen utan särskild åtgärd, om inte något annat följer av kollektivavtal eller, i fråga om fullmaktsanställda, av föreskrifter som regeringen meddelar.

Om det finns särskilda skäl, får beslutas att anställningen inte skall upphöra.

12 § Vid bestämmandet av en arbetstagares plats i turordning för uppsägning enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd skall hänsyn tas också till kravet att myndigheten på ett riktigt sätt fullgör sina rättskipnings- eller förvaltningsuppgifter.

13 § Föreskrifterna i 18 § andra stycket lagen (1982: 80) om anställningsskydd skall inte tillämpas, om Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern begär ett beslut om avskedande inom sex månader efter det att den åberopade omständigheten har inträffat.

Disciplinansvar

Tjänsteförseelse

14 § En arbetstagare, som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter i anställningen, får meddelas disciplinpåföljd för *tjänsteförseelse*. Är felet med hänsyn till samtliga omständigheter ringa, får någon påföljd inte meddelas.

Disciplinpåföljd får inte meddelas en arbetstagare för att han har deltagit i en strejk eller i en därmed jämförlig stridsåtgärd.

Disciplinpåföljder

15 § Disciplinpåföljder är varning och löneavdrag. En arbetstagare får inte samtidigt meddelas flera disciplinpåföljder.

Löneavdrag får göras för högst trettio dagar. Löneavdraget per dag får uppgå till högst 25 procent av daglönen.

16 § Genom kollektivavtal får avvikelser göras från 15 §.

Sådana kollektivavtal får tillämpas också på arbetstagare som inte är medlemmar i den avtalslutande arbetstagarorganisationen, om de sysselsätts i ett sådant arbete som avses med avtalet.

Hinder mot disciplinärt förfarande

17 § Disciplinpåföljd får meddelas bara om arbetstagaren inom två år från förseelsen skriftligen har underrättats om vad som anförs mot honom.

18 § När en åtgärd har vidtagits för att åtal skall väckas mot en arbetstagare, får arbetsgivaren inte inleda eller fortsätta ett disciplinärt förfarande med anledning av vad som har föranlett åtgärden.

Om en gärning har prövats i straffrättslig ordning, får ett disciplinärt förfarande inledas eller fortsättas bara om gärningen, av någon annan orsak än bristande bevisning, inte har ansetts vara något brott.

19 § Disciplinpåföljd får inte meddelas efter det att arbetstagarens anställning har upphört eller uppsägning har ägt rum.

Det som sägs i första stycket gäller inte, om arbetstagaren övergår från en myndighet till en annan

1. inom domstolsväsendet,
2. inom åklagarväsendet, eller
3. mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. *Lag (2014:758)*

Skadestånd

20 § Föreskrifterna om skadestånd i 38, 41 och 42 §§ lagen (1982:80) om anställningsskydd skall tillämpas, om en myndighet i ett ärende om disciplinansvar bryter mot 17-19 §§ eller mot föreskrifter om beslutande organ eller om omröstning.

I fråga om avvikelser i kollektivavtal från vad som sägs i 41 § lagen om anställningsskydd tillämpas 2 § tredje stycket samma lag.

Undantag för vissa arbetstagare

21 § Föreskrifterna i 14–19 §§ gäller inte

1. dem som kan meddelas disciplinpåföljd enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m., för förseelser som omfattas av den lagen,
2. hälso- och sjukvårdspersonal, som i sin yrkesutövning står under Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn, för förseelser i denna yrkesutövning som ska prövas av inspektionen eller Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd,
3. djurhälsopersonal för förseelser i yrkesutövningen som ska prövas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård. *Lag (2012:941)*

Åtalsanmälan

22 § Den som är skäligen misstänkt för att i sin anställning ha begått brott ska anmälas till åtal, om misstanken avser

1. följande brott enligt brottsbalken:
 - a) tagande av muta enligt 10 kap. 5 a §,
 - b) grovt tagande av muta enligt 10 kap. 5 c §,
 - c) tjänstefel eller grovt tjänstefel enligt 20 kap. 1 § samt
 - d) brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § första stycket,
2. annat brott, om det kan antas föranleda någon annan påföljd än böter. *Lag (2012:302)*

Arbetskonflikter

Inskränkningar i rätten att genomföra stridsåtgärder

23 § I arbeten som består i myndighetsutövning eller som är oundgängligen nödvändiga för att genomföra myndighetsutövning får stridsåtgärder genomföras bara i form av lockout, strejk, övertidsvägran eller nyanställningsblockad.

I arbeten som avses i första stycket får stridsåtgärder inte genomföras på grund av något annat än förhållandet mellan arbetsgivare och de arbetstagare som omfattas av denna lag.

Även i andra arbeten än som avses i första stycket är stridsåtgärder i syfte att påverka inhemska politiska förhållanden otillåtna inom lagens tillämpningsområde.

24 § Om det uppkommer tvist huruvida en viss stridsåtgärd är tillåten enligt denna lag, får åtgärden inte genomföras förrän tvisten har avgjorts slutligt.

Deltagande i stridsåtgärder

25 § En arbetstagare får delta i en stridsåtgärd bara efter beslut av den arbetstagarorganisation som har anordnat stridsåtgärden.

26 § En arbetstagarorganisation får inte anordna eller på något annat sätt föranleda stridsåtgärder som är otillåtna enligt 23 eller 24 §. En sådan organisation får inte heller genom understöd eller på något annat sätt medverka vid otillåtna stridsåtgärder.

Om en arbetstagare som tillhör en arbetstagarorganisation planerar att inleda eller har inlett en otillåten stridsåtgärd, är organisationen skyldig att söka hindra åtgärden eller verka för att den upphör.

Överläggningskyldighet

27 § Om en arbetstagare som tillhör en arbetstagarorganisation har inlett en stridsåtgärd i strid mot 25 §, skall arbetsgivaren och organisationen omedelbart ta upp överläggning med anledning av stridsåtgärden och gemensamt verka för att den upphör.

Har något annat inte föreskrivits i kollektivavtal, gäller första stycket den lokala arbetstagarorganisationen, om det finns en sådan organisation.

Skadestånd

28 § Om arbetsgivaren bryter mot 23, 24 eller 27 § eller om arbetstagarorganisationen bryter mot 26 eller 27 §, skall arbetsgivaren respektive organisationen ersätta uppkomna

skador enligt de grunder som anges i 54, 55, 60 och 61 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, även om någon förpliktelse till följd av ett kollektivavtal inte har satts åt sidan.

Detsamma gäller en arbetstagare som bryter mot 23, 24 eller 25 §, om något annat inte följer av 29 §.

29 § Har arbetstagarorganisationen inlett eller orsakat en stridsåtgärd som är otillåten enligt 23 eller 24 §, får en arbetstagare åläggas att betala skadestånd för sitt deltagande i åtgärden bara om det finns synnerliga skäl för det.

Periodiska hälsoundersökningar

30 § Om en arbetstagare har arbetsuppgifter där brister i arbetstagarens hälsotillstånd medför risk för människors liv, personliga säkerhet eller hälsa eller för betydande skador på miljö eller egendom, är arbetstagaren efter en särskild uppmaning av arbetsgivaren skyldig att regelbundet genomgå hälsoundersökningar som är nödvändiga för bedömning av huruvida arbetstagaren har sådana brister i sitt hälsotillstånd.

Första stycket gäller bara för arbetstagare som enligt kollektivavtal eller föreskrifter av regeringen är skyldiga att genomgå hälsoundersökningarna. Kollektivavtalet får tillämpas också på arbetstagare som inte är medlemmar i den avtalslutande arbetstagarorganisationen, om de sysselsätts i sådant arbete som avses med avtalet. Föreskrifterna får bara avse arbetstagare hos myndigheterna under regeringen.

Om det i en annan lag eller i en förordning, som har meddelats med stöd av en lag, finns föreskrifter som avviker från första eller andra stycket gäller de föreskrifterna.

Skiljande från arbetsuppgifter

31 § En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa. *Lag (2014:758)*

Arbetstagare i verksledande eller därmed jämförlig ställning

32 § Föreskrifterna om grunden för uppsägning eller avskedande, turordning vid uppsägning och företrädesrätt till återanställning i lagen (1982:80) om anställningsskydd skall också tillämpas på en arbetstagare i verksledande eller därmed jämförlig ställning som är anställd tills vidare, om något annat inte följer av denna lag eller, såvitt rör andra frågor än grunden för uppsägning eller avskedande, av föreskrifter som regeringen meddelar.

Vad som sägs i första stycket om avskedande gäller även för en arbetstagare i verksledande eller därmed jämförlig ställning som är anställd för begränsad tid. *Lag (2003:297)*

33 § Är chefen för ett statligt affärsverk eller för Arbetsgivarverket anställd för bestämd tid, får han skiljas från sin anställning före utgången av denna tid, om det är nödvändigt av hänsyn till verkets bästa.

Är chefen för någon annan förvaltningsmyndighet som lyder omedelbart under regeringen anställd för bestämd tid, får han förflyttas till en annan statlig anställning som tillställs på samma sätt, om det är påkallat av organisatoriska skäl eller annars är nödvändigt av hänsyn till myndighetens bästa. *Lag (1997:178)*

Statens ansvarsnämnd

34 § Statens ansvarsnämnd beslutar i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan och avskedande, när det gäller

1. arbetstagare som är anställda genom beslut av regeringen,
2. arbetstagare som utan att vara anställda genom beslut av regeringen har en verksledande eller därmed jämförlig ställning.

Regeringen får föreskriva att nämnden skall besluta i sådana frågor också när det gäller andra arbetstagare. *Lag (2003:297)*

Verkställighet av beslut

35 § Ett beslut om löneavdrag enligt 15 § får inte verkställas, förrän beslutet har prövats slutligt eller rätten till talan har förlorats.

36 § Ett beslut om skiljande från anställningen enligt 33 § första stycket gäller omedelbart.

Ett beslut om förflyttning enligt 33 § andra stycket får inte verkställas, förrän beslutet har prövats slutligt eller rätten till talan har förlorats. Beslutet får dock ges omedelbar verkan, om det finns synnerliga skäl för det.

Rättegång

37 § Mål om tillämpningen av denna lag skall handläggas enligt lagen (1974: 371) om rättegången i arbetstvister.

38 § I en tvist om ett beslut enligt 7 c, 31 eller 36 § får domstolen för tiden fram till dess att det finns ett lagakraftgående avgörande bestämma att beslutet tills vidare inte skall gälla.

Lag (2001:1016)

39 § Om en arbetstagare vill söka ändring i ett beslut enligt 14 eller 33 §, skall han väcka talan inom tre veckor från den dag han fick del av beslutet.

40 § Talan av Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern om ändring av ett beslut om disciplinansvar enligt 14 § skall väckas inom tre veckor från det att beslutet meddelades.

41 § Talan om skadestånd enligt 28 eller 29 § skall väckas inom tre månader från det att stridsåtgärden avslutades.

Tillämpningen av andra författningar

42 § Föreskrifterna i 2, 21 och 22 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet skall inte tillämpas i anställningsförhållanden som avses i denna lag.

Föreskrifterna i 11–14 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet skall inte tillämpas, när det gäller beslut om att en arbetstagare skall upphöra med eller inte åta sig bisyssla enligt 7 c §, disciplinansvar enligt 14 §, åtalsanmälan enligt 22 § eller skiljande från arbetsuppgifter enligt 31 §.

För arbetstagare som avses i 1 § skall också föreskrifter i andra författningar än lagar tillämpas, även om föreskrifterna avviker från lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Lag (2001:1016)

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:758

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Propositioner

SFS 1994:260 Prop. 1993/94:65	SFS 1994:830 Prop. 1993/94:199	SFS 1994:2071 Prop. 1994/95:6	SFS 1997:178 Prop. 1996/97:89
SFS 1999:311 Prop. 1998/99:38	SFS 2001:1016 Prop. 2000/01:147	SFS 2002:1032 Prop. 2001/02:190	SFS 2003:296 Prop. 2002/03:47
SFS 2003:297 Prop. 2002/03:47	SFS 2004:833 Prop. 2003/04:152	SFS 2005:1192 Prop. saknas	SFS 2009:308 Prop. 2008/09:94
SFS 2010:463 Prop. 2009/10:160	SFS 2010:667 Prop. 2009/10:210	SFS 2010:1492 Prop. 2009/10:181	SFS 2012:302 Prop. 2011/12:79
SFS 2012:941 Prop. 2012/13:20	SFS 2014:758 Prop. 2013/14:110		

Lag (1994:261) om fullmaktsanställning

(senast ändrad genom SFS 2014:759)

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller föreskrifter om sådana arbetstagare hos myndigheter under regeringen som är anställda med fullmakt.

Om någon föreskrift i denna lag avviker från lagen (1994:260) om offentlig anställning, skall den föreskriften gälla.

2 § har upphävts genom lag (1999:947).

Anställning med fullmakt

3 § En ordinarie domare ska anställas med fullmakt. I 1 § lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare anges vilka domaranställningar som är ordinarie.

Regeringen bestämmer vilka arbetstagare i övrigt som ska anställas med fullmakt.

Lag (2010:1493)

Anställningens upphörande

4 § En arbetstagare får skiljas från anställningen bara med stöd av föreskrifterna i denna lag.

Avgångsskyldighet på grund av ålder

5 § En arbetstagare är skyldig att avgå från anställningen vid den ålder som anges i författningar eller kollektivavtal. *Lag (2003:298)*

Anställningens upphörande på grund av sjukdom

6 § En arbetstagare får entledigas innan han har uppnått den ålder som avses i 5 §,

1. om han på grund av förlust av eller nedsättning i arbetsförmågan är för framtiden oförmögen att fullgöra sina arbetsuppgifter tillfredsställande, eller
2. om han på grund av nedsatt arbetsförmåga under två år i följd inte har tjänstgjort annat än försöksvis under kortare tid och det är dels sannolikt att han inte kan återinträda i arbete inom ytterligare ett år, dels ovisst hur arbetsförmågan därefter kommer att utveckla sig.

Första stycket gäller inte om arbetstagaren kan förflyttas enligt 8 §.

Offentlig
anställning

Avskedande

7 § En arbetstagare får avskedas enligt föreskrifter i lagen (1982:80) om anställningsskydd. I fråga om ordinarie domare tillämpas dock regeringsformens föreskrifter om vilka omständigheter som får läggas till grund för åtgärden.

Ett avskedande skall vara skriftligt för att vara giltigt.

Förflyttning

8 § En arbetstagare får förflyttas till en annan statlig anställning med fullmakt. En förflyttning till en anställning hos en annan myndighet får bara ske om arbetsuppgifterna är likartade eller om arbetstagaren med hänsyn till sin utbildning är lämpad för anställningen.

I fråga om ordinarie domare skall dock tillämpas vad som sägs om förflyttning i regeringsformen.

Skiljande från arbetsuppgifter

9 § En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får skiljas från sina arbetsuppgifter enligt 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning. *Lag (2014:759)*

Avstängning och läkarundersökning

Avstängning

10 § En arbetstagare får avstängas från arbetet

1. om ett förfarande inleds som syftar till att han skall avskedas,
2. om en åtgärd vidtas för att åtal skall väckas mot honom för en gärning som kan antas medföra avskedande,
3. om han inte fullgör sina arbetsuppgifter tillfredsställande och detta beror på sjukdom eller något jämförligt förhållande, eller
4. om han inte följer ett beslut om läkarundersökning enligt 11 §.

Läkarundersökning

11 § Om en arbetstagare inte fullgör sina arbetsuppgifter tillfredsställande och det är sannolikt att den bristande arbetsförmågan beror på sjukdom eller något jämförligt förhållande, får beslutas att arbetstagaren skall undersökas av en läkare som anvisas honom.

Förhandlingsskyldighet

12 § Föreskrifterna om förhandlingsskyldighet i 11–14 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet skall inte tillämpas, när det gäller beslut om avstängning enligt 10 § eller läkarundersökning enligt 11 §.

Om det meddelas beslut om avstängning och arbetstagaren är fackligt organiserad, skall myndigheten genast underrätta den lokala arbetstagarorganisation som arbetstagaren tillhör om beslutet.

Skadestånd

13 § Om en myndighet i ett ärende om avstängning eller läkarundersökning bryter mot någon föreskrift i denna lag om handläggningen av ett sådant ärende eller mot föreskrifter om beslutande organ eller om omröstning, skall föreskrifterna om skadestånd i 38, 41 och 42 §§ lagen (1982:80) om anställningsskydd tillämpas.

I fråga om avvikelser i kollektivavtal från vad som sägs i 41 § lagen om anställningsskydd tillämpas 2 § tredje stycket samma lag.

Ordinarie domares tjänstgöringskyldighet

14 § En ordinarie domare är skyldig att utföra arbetsuppgifterna i en motsvarande eller högre anställning som domare vid den domstol där han är anställd.

En ordinarie domare är skyldig att tjänstgöra tillfälligt i en annan domstol vid sådan handläggning där flera lagfarna domare deltar. Tjänstgöringskyldigheten gäller

1. för en rådmän i tingsrätt, som ledamot i en annan tingsrätt inom samma hovrättsområde,
2. för en rådmän i förvaltningsrätt, som ledamot i en tingsrätt eller en hovrätt,
3. för ett kammarrättsråd, som ledamot i en hovrätt. *Lag (2009:818)*

Statens ansvarsnämnd

15 § Statens ansvarsnämnd beslutar i frågor om avskedande, avstängning och läkarundersökning när det gäller ordinarie domare samt andra arbetstagare som regeringen bestämmer.

Första stycket gäller inte justitiekanslern och justitieråd. *Lag (2010:1493)*

Verkställighet av beslut

16 § Ett beslut om skiljande från anställningen på grund av ålder eller sjukdom enligt 5 eller 6 § eller om förflyttning enligt 8 § får inte verkställas, förrän beslutet har prövats slutligt eller rätten till talan har förlorats.

Ett beslut om avstängning gäller omedelbart.

Ett beslut om läkarundersökning enligt 11 § får inte läggas till grund för en avstängning enligt 10 § 4, förrän beslutet har prövats slutligt eller rätten till talan har förlorats.

Rättegång

17 § Mål om tillämpningen av denna lag ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Föreskrifter om handläggningen av mål om avskedande, avstängning eller läkarundersökning av justitieråd finns i regeringsformen. *Lag (2010:1493)*

18 § I en tvist om tillämpningen av 5 § får domstolen för tiden fram till dess att det finns ett lagakraftgående avgörande bestämma att anställningen skall upphöra, när arbetstagaren har uppnått den ålder då han enligt nämnda paragraf är skyldig att avgå.

I en tvist om ett avstängningsbeslut får domstolen för tiden fram till dess att det finns ett lagakraftgående avgörande bestämma att beslutet tills vidare inte skall gälla.

19 § När Högsta domstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med regeringsformen eller någon annan lag prövar frågor om skiljande från anställningen, avstängning eller läkarundersökning, ska handläggningen ske på det sätt som föreskrivs för tvistemål. Vid omröstning ska föreskrifterna i 29 kap. rättegångsbalken tillämpas.

Lag (2010:1415)

20 § Om en arbetstagare vill söka ändring i ett beslut om skiljande från anställningen på grund av ålder eller sjukdom enligt 5 eller 6 §, förflyttning enligt 8 § eller läkarundersökning enligt 11 §, skall han väcka talan inom tre veckor från den dag han fick del av beslutet.

21 § Talan av Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern om ändring av ett beslut om avstängning enligt 10 § 1 eller 2 skall väckas inom tre veckor från det att beslutet meddelades. *Lag (1994:829)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:759

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Propositioner

SFS 1994:261

Prop. 1993/94:65

SFS 2003:298

Prop. 2002/03:47

SFS 2014:759

Prop. 2013/14:110

SFS 1994:829

Prop. saknas

SFS 2009:818

Prop. 2008/09:165

SFS 1997:179

Prop. 1996/97:89

SFS 2010:1415

Prop. 2009/10:80

SFS 1999:947

Prop. 1998/99:124

SFS 2010:1493

Prop. 2009/10:181

Offentlig
anställning

Anställningsförordning (1994:373)

(senast ändrad genom SFS 2007:837)

Förordningens tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns föreskrifter om arbetstagare hos myndigheterna under regeringen, dock inte affärsverken i fråga om 9 och 10 §§.

Föreskrifterna i 9 § gäller inte lärare, assistenter och amanuenser vid universitet och högskolor. *Förordning (2004:937)*

2 § Om det i någon annan förordning finns föreskrifter som avviker från denna förordning, gäller de föreskrifterna.

Beslutande myndighet

3 § Frågor om anställning skall prövas av den myndighet där arbetstagaren kan komma att bli eller är anställd utom i följande fall:

1. Frågor om anställningens upphörande och frågor om bisyssla som avses i 7 a–7 d §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning handhas och prövas av regeringen när det gäller chefen för en myndighet som lyder omedelbart under regeringen.
2. Frågor om anställningens upphörande och frågor om bisyssla som avses i 7 a–7 c §§ lagen om offentlig anställning när det gäller chefen för en myndighet som lyder under en annan myndighet handhas och prövas av den överordnade myndigheten.
3. Beslut enligt 11 § andra stycket lagen om offentlig anställning att en anställning inte skall upphöra meddelas av regeringen.
4. Frågor om skiljande från arbetsuppgifter enligt 31 § lagen om offentlig anställning prövas av regeringen.
5. Frågor om förflyttning enligt 8 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning till en anställning hos en annan myndighet prövas av regeringen. *Förordning (2001:1017)*

Bedömningsgrunder vid anställning

4 § Vid anställning skall myndigheten utöver skickligheten och förtjänsten också beakta sådana sakliga grunder som stämmer överens med allmänna arbetsmarknads-, jämställdhets-, social- och sysselsättningspolitiska mål.

5 § Om arbetsuppgifterna i en anställning är sådana att särskilda krav måste ställas på den anställdes hälsotillstånd i något visst hänseende, får myndigheten meddela föreskrifter om att den som skall anställas för arbetsuppgifterna skall lämna läkarintyg. När det gäller Försvarsmakten meddelas sådana föreskrifter av generalläkaren.

Föreskrifter enligt första stycket meddelas efter samråd med Socialstyrelsen.

Förfarandet vid anställningar

6 § En myndighet som avser att anställa en arbetstagare skall på något lämpligt sätt informera om detta så att de som är intresserade av anställningen kan anmäla det till myndigheten inom en viss tid.

När det gäller en anställning som regeringen skall besluta om efter förslag eller anmälan från en myndighet eller dess chef, skall myndigheten informera om den lediga anställningen.

Någon information behöver inte lämnas, om särskilda skäl talar mot det.

7 § Information om myndighetens beslut om anställning skall lämnas på myndighetens anslagstavla.

Första stycket behöver inte tillämpas vid

- anställning som beräknas vara högst sex månader,
- anställning av dem som redan är aspiranter hos myndigheten.

8 § Ett anslag enligt 7 § skall innehålla uppgifter om

1. vilken dag som det sattes upp på anslagstavlan,
2. vad som gäller i fråga om överklagande,
3. de avvikande meningar som har antecknats i protokollet eller i någon annan handling.

Tidsbegränsade anställningar

9 § En anställning får, utöver vad som följer av lagen (1982:80) om anställningsskydd, begränsas till att gälla antingen för en bestämd tid eller tills vidare längst till en viss tidpunkt i följande fall:

1. Arbetstagaren får en verksledande eller därmed jämförlig ställning.
2. Arbetstagaren anställs för enstaka, kortvariga perioder.
3. Arbetstagaren anställs för en föreskriven, tidsbestämd aspirantutbildning eller annan utbildning vid myndigheten.
4. Det finns ett beslut om att myndigheten skall upphöra eller genomgå en omfattande omorganisation inom två år.

När besked och varsel inte behöver lämnas

10 § En myndighet behöver inte lämna

1. besked som avses i 15 § första stycket lagen (1982:80) om anställningsskydd, när anställningen har varat högst tre månader i följd,
2. besked som avses i 15 § andra stycket samma lag, när anställningen har avsett ett semestervikariat eller ett feriearbete,
3. varsel enligt 30 § första stycket eller 30 a § samma lag i fråga om anställning för den som har uppnått pensionsåldern.

Anmälan av bisysslor

11 § Anmälan av bisysslor enligt 7 d § lagen (1994:260) om offentlig anställning skall ske skriftligt. *Förordning (2002:1041)*

12 § har upphävts genom förordning (2001:1017).

Disciplinpåföljd i form av löneavdrag

13 § När en arbetstagare har meddelats löneavdrag enligt 15 § lagen (1994:260) om offentlig anställning, bestäms avdraget per dag till 25 procent av daglönen.

En daglön utgör en trettiondel av månadslönen.

Offentlig
anställning

Neutralitet och skyddsarbete vid arbetskonflikter

14 § En arbetstagare är inte skyldig att utföra arbete som är föremål för en lockout eller för en tillåten strejk eller därmed jämförlig stridsåtgärd eller för en lovlig blockad. Den som står utanför arbetskonflikten skall dock fullgöra sina vanliga arbetsuppgifter.

En arbetstagare är skyldig att utföra skyddsarbete. Som sådant arbete räknas arbete som behövs för avveckling av verksamheten på ett tekniskt försvarligt sätt eller till förebyggande av fara för människor eller skada på egendom. Lika med skyddsarbete anses arbete som någon är skyldig att utföra på grund av särskilda föreskrifter i en lag.

Anmälan till Statens ansvarsnämnd

15 § Om det uppkommer en fråga om disciplinansvar, åtalsanmälan eller avskedande som skall prövas av Statens ansvarsnämnd, skall detta genast anmälas till nämnden. Detsamma gäller i fråga om avstängning och läkarundersökning enligt lagen (1994:261) om fullmaktsanställning.

En sådan anmälan skall göras av den myndighet som skall pröva frågor om anställningens upphörande.

Första och andra styckena gäller inte den som är chef för en domstol, en arrendenämnd eller en hyresnämnd.

Särskilda föreskrifter för fullmaktsanställda

Läkarundersökningar

16 § Innan myndigheten beslutar om en läkarundersökning enligt 11 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning, skall myndigheten begära ett yttrande från en läkare huruvida arbetstagaren bör genomgå en sådan undersökning.

När yttrandet har kommit in, skall myndigheten begära ett yttrande i frågan från Socialstyrelsen, om det inte är uppenbart att det är onödigt.

17 § Läkarundersökningen utförs av den läkare som Socialstyrelsen utser.

Intyg över undersökningen skall skrivas enligt ett formulär som fastställs av Socialstyrelsen.

18 § Om det framgår av läkarintyget att arbetstagaren lider av en sjukdom eller något liknande, får myndigheten bestämma att arbetstagaren efter en bestämd tid skall lämna ett nytt intyg. Intyget skall vara utfärdat av samma läkare eller av någon annan läkare som har utsetts av Socialstyrelsen.

Flera anställningar

19 § Den som är anställd med fullmakt får utan särskilt beslut vara ledig för att ha en tidsbegränsad anställning som omfattas av lagen (1994:260) om offentlig anställning. Detta gäller dock inte den som får en verksledande eller därmed jämförlig ställning.

Även i andra fall kan en fullmaktsanställd beviljas ledighet för att ha en anställning som omfattas av nämnda lag. En sådan ledighet får avse högst sex månader, om det inte finns särskilda skäl för längre ledighet.

En myndighets beslut enligt andra stycket får inte överklagas. *Förordning (1999:864)*

Omröstning

20 § När flera deltar i ett avgörande om anställningens upphörande, disciplinansvar eller åtalsanmälan eller om avstängning eller läkarundersökning enligt lagen (1994:261) om fullmaktsanställning skall föreskrifterna i 29 kap. rättegångsbalken tillämpas.

Överklagande

21 § En myndighets beslut i anställningsärenden får överklagas hos Statens överklagandenämnd. Nämndens beslut får inte överklagas.

En myndighets förslag om att anställa en arbetstagare eller beslut om att avbryta ett anställningsförfarande får inte överklagas. *Förordning (2007:837)*

22 § När information enligt 7 § första stycket skall lämnas om ett anställningsbeslut, räknas tiden för överklagande av beslutet från den dag då informationen lämnades på myndighetens anslagstavla.

23 § har upphävts genom förordning (2001:1017).

24 § har upphävts genom förordning (1999:864).

Förordning (2007:831) med instruktion för Statens ansvarsnämnd

(senast ändrad genom SFS 2008:1441)

Uppgifter

1 § Statens ansvarsnämnd ansvarar för de uppgifter som framgår av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning.

Ledning

2 § Myndigheten leds av en nämnd.

3 § Nämnden ska bestå av fem ledamöter. För varje ledamot, utom ordföranden och vice ordföranden, ska det finnas en personlig ersättare.

Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare.

Organisation

4 § Vid nämnden tjänstgör en sekreterare.

5 § Svea hovrätt utför administrativa uppgifter åt myndigheten.

Ärendenas handläggning

6 § Nämnden är beslutförför när ordföranden och minst tre andra ledamöter är närvarande.

7 § Ärendena avgörs efter föredragning av sekreteraren. Ordföranden får ta över beredningen och föredragningen av ett ärende.

Nämnden får i arbetsordningen meddela föreskrifter eller i ett enskilt fall besluta att ärenden som avgörs enligt 9 § inte behöver föredras.

8 § Om ett ärende är så brådskande att nämnden inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom kontakter mellan ordföranden och minst så många ledamöter som behövs för beslutförhet.

Om ärendet gäller avstängning och inte lämpligen kan avgöras på detta sätt, får ordföranden ensam avgöra ärendet.

Ett beslut enligt denna paragraf ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

9 § Ordföranden och sekreteraren får begära in upplysningar eller yttranden i ärendena.

Ordföranden och sekreteraren får också pröva frågor om utlämnande av allmänna handlingar samt pröva frågor som uppkommer med anledning av överklagande av nämndens beslut.

Nämnden får i arbetsordningen eller i särskilda beslut lämna över till ordföranden eller sekreteraren att

1. besluta i fråga om anmälningar som inte ska prövas av nämnden,
2. besluta i fråga om anmälningar som har gjorts av någon som inte är behörig, eller
3. utföra sådana uppgifter för nämnden som inte följer av 1 §. *Förordning (2008:1441)*

10 § Nämnden får ge den som kan lämna upplysningar i ett ärende tillfälle att närvara vid ett sammanträde.

Den som har varit närvarande har rätt att få skälig ersättning av allmänna medel för sina inställelsekostnader.

11 § Den myndighet där arbetstagaren är eller senast har varit anställd ska i ärendet anses som arbetstagarens motpart, om inte särskilda skäl talar för något annat.

Första stycket avser inte ärenden som har tagits upp på anmälan av riksdagens ombudsmän eller justitiekanslern.

Årlig redogörelse

12 § Myndigheten ska senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse till regeringen om sin verksamhet under det senaste kalenderåret.

Anställningar och uppdrag

13 § Vice ordföranden och sekreteraren utses av regeringen för en bestämd tid.

Tillämpligheten av vissa förordningar

14 § Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska inte tillämpas på myndigheten.

Undantag från myndighetsförordningen

15 § Följande bestämmelser i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på myndigheten:

- 5 § om delegering,
- 15 och 16 §§ om beslutförhet, och
- 20 § om föredragning.

Överklagande

16 § När det gäller beslut enligt 10 § andra stycket finns i 22 a § förvaltningslagen (1986:223) bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol.

Myndighetsförordning (2007:515)

Förordningens tillämpningsområde	559
Myndighetens ledning	559
Ledningens ansvar	559
Delegering	560
Uppgifter	560
Allmänna uppgifter	560
Medverkan i EU-arbetet och annat internationellt samarbete	560
Myndighetens arbetsgivarpolitik	560
Särskilda bestämmelser för enrådighetsmyndigheter	560
Insynsråd	560
Särskilda bestämmelser för styrelsemyndigheter	560
Styrelsens sammansättning	560
Beslutförhet	561
Myndighetschefens ansvar gentemot styrelsen	561
Särskilda bestämmelser för nämndmyndigheter	561
Nämndens sammansättning	561
Beslutförhet	561
Kansli	561
Ärendenas handläggning	561
Kostnadsrämsiga konsekvenser	561
Föredragning	561
Myndighetens beslut	562
Anställningar och uppdrag	562
Personalansvarsnämnd	562
Myndighetens rätt att företräda staten vid domstol	562
Åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse	562
Ärendeförteckning	562
Överklagande av beslut i ärenden om föreskrifter	562

Förordningens tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen.

Om en lag eller en förordning innehåller en bestämmelse som avviker från denna förordning, gäller den bestämmelsen.

Offentlig
anställning

Myndighetens ledning

2 § En myndighet leds av

1. en myndighetschef (enrådighetsmyndighet),
2. en styrelse (styrelsemyndighet), eller
3. en nämnd (nämndmyndighet).

Myndighetens ledningsform anges i myndighetens instruktion eller i någon annan författning.

Ledningens ansvar

3 § Myndighetens ledning ansvarar inför regeringen för verksamheten och skall se till att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel.

4 § Myndighetens ledning skall

1. besluta en arbetsordning,
2. i arbetsordningen besluta de närmare föreskrifter som behövs om myndighetens organisation, arbetsfördelningen mellan styrelse och myndighetschef, delegeringen av beslutanderätt inom myndigheten, handläggningen av ärenden och formerna i övrigt för verksamheten,
3. besluta en verksamhetsplan för myndigheten,
4. säkerställa att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt, och
5. avgöra andra ärenden som har principiell karaktär eller större betydelse eller som avser föreskrifter, om ärendena inte skall avgöras av personalansvarsnämnden enligt 25 §.

Delegering

5 § Andra ärenden än de som avses i 4 § får

1. i styrelsemyndigheter avgöras av myndighetschefen eller, om inte styrelsen bestämt något annat, av den som myndighetschefen bestämmer,
2. i enrådighetsmyndigheter och nämndmyndigheter avgöras av den som ledningen bestämmer.

Uppgifter

Allmänna uppgifter

6 § Myndigheten skall fortlöpande utveckla verksamheten.

Myndigheten skall verka för att genom samarbete med myndigheter och andra ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda samt för staten som helhet.

Myndigheten skall tillhandahålla information om myndighetens verksamhet och följa sådana förhållanden utanför myndigheten som har betydelse för verksamheten.

Medverkan i EU-arbetet och annat internationellt samarbete

7 § Myndigheten skall ge regeringen stöd vid Sveriges deltagande i verksamheten inom Europeiska unionen och i annat internationellt samarbete, ställa den personal till förfogande för deltagandet som regeringen begär och fortlöpande hålla regeringen informerad om förhållanden av betydelse för samarbetet.

Myndighetens arbetsgivarpolitik

8 § Myndigheten skall

1. i samverkan med andra myndigheter utveckla och samordna den statliga arbetsgivarpolitiken,
2. se till att de anställda är väl förtrogna med målen för verksamheten,
3. skapa goda arbetsförhållanden och ta till vara och utveckla de anställdas kompetens och erfarenhet.

Särskilda bestämmelser för enrådighetsmyndigheter

Insynsråd

9 § Om regeringen har bestämt att det skall finnas ett insynsråd vid myndigheten, skall rådet utöva insyn i verksamheten och ge myndighetschefen råd.

Insynsrådet består av det antal ledamöter som regeringen bestämmer.

Myndighetschefen skall vara ordförande i insynsrådet och hålla rådet informerat om verksamheten.

Särskilda bestämmelser för styrelsemyndigheter

Styrelsens sammansättning

10 § Styrelsen består av det antal ledamöter som regeringen bestämmer. En av ledamöterna skall vara ordförande i styrelsen och en skall vara vice ordförande.

Myndighetschefen skall ingå i styrelsen, men inte vara dess ordförande eller vice ordförande.

Beslutförhet

11 § Styrelsen är beslutför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

12 § Om ett ärende är så brådskande att styrelsen inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom kontakter mellan ordföranden och de andra ledamöterna.

Om inte heller detta hinns med eller är lämpligt, får ordföranden ensam avgöra ärendet. Ett sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med styrelsen.

Myndighetschefens ansvar gentemot styrelsen

13 § Myndighetschefen ansvarar inför styrelsen och skall sköta den löpande verksamheten enligt de direktiv och riktlinjer som styrelsen beslutar.

Myndighetschefen skall hålla styrelsen informerad om verksamheten, förse styrelsen med underlag för beslut och verkställa styrelsens beslut.

Myndighetschefen skall under styrelsens svara för myndighetens arbetsgivarpolitik enligt 8 § och företräda myndigheten som arbetsgivare.

Särskilda bestämmelser för nämndmyndigheter

Nämndens sammansättning

14 § Nämnden består av det antal ledamöter som regeringen bestämmer. En av ledamöterna skall vara ordförande i nämnden och en skall vara vice ordförande.

Beslutförhet

15 § Nämnden är beslutför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

16 § Om ett ärende är så brådskande att nämnden inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom kontakter mellan ordföranden och de andra ledamöterna.

Om inte heller detta hinns med eller är lämpligt, får ordföranden ensam avgöra ärendet. Ett sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

Kansli

17 § Om regeringen har bestämt att myndigheten skall ha ett kansli, skall det ledas av en chef som skall följa de direktiv och riktlinjer som nämnden beslutar.

18 § Om regeringen har bestämt att en myndighet skall upplåta lokaler och sköta administrativa eller handläggande uppgifter åt en nämndmyndighet, ansvarar den förstnämnda myndigheten inför regeringen för de uppgifter som den skall sköta.

De båda myndigheterna skall närmare reglera upplåtelsen av lokaler och fördelningen av uppgifter i en överenskommelse.

Ärendenas handläggning

Kostnadsmässiga konsekvenser

19 § Myndigheten skall se till att de kostnadsmässiga konsekvenserna begränsas när den begär in uppgifter eller utövar tillsyn.

Föredragning

20 § Ärendena skall avgöras efter föredragning.

I arbetsordningen eller i särskilda beslut får myndigheten bestämma att ärenden som avgörs av någon annan person än myndighetens chef inte behöver föredras.

Myndighetschefen får utan föredragning fatta beslut som inte kan skjutas upp till dess att ärendet hunnit föredras.

Myndighetens beslut

21 § För varje beslut i ett ärende skall det upprättas en handling som visar

1. dagen för beslutet,
2. beslutets innehåll,
3. vem som har fattat beslutet,
4. vem som har varit föredragande, och
5. vem som har varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Anställningar och uppdrag

22 § Ledamöter i styrelser, nämnder och insynsråd utses av regeringen för en bestämd tid.

Regeringen utser även ordförande i styrelser och nämnder.

23 § Myndighetschefen anställs av regeringen. Detsamma gäller en myndighets överdirektör.

Annan personal anställs av myndigheten.

24 § Myndighetschefen skall ha en ställföreträdare som tjänstgör i chefens ställe när han eller hon inte är i tjänst. Om myndigheten har en överdirektör, är överdirektören myndighetschefens ställföreträdare.

Ställföreträdaren ersätter även i övrigt myndighetschefen i den utsträckning som myndighetschefen bestämmer.

Personalansvarsnämnd

25 § Om regeringen har bestämt att det skall finnas en personalansvarsnämnd vid myndigheten, skall nämnden pröva frågor om

1. skiljande från anställning på grund av personliga förhållanden, när anställningen inte är en provanställning,
2. disciplinansvar,
3. åtalsanmälan,
4. avstängning.

Myndighetschefen skall vara ordförande i personalansvarsnämnden. Nämnden skall i övrigt bestå av personalföreträdarna och de ledamöter som myndigheten utser.

26 § Personalansvarsnämnden är beslutförför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Myndighetens rätt att företräda staten vid domstol

27 § Myndigheten företräder staten vid domstol inom sitt verksamhetsområde.

I förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten och i förordningen (1976:1021) om statliga kollektivavtal, m.m. finns särskilda bestämmelser om vem som för statens talan.

Åtgärder med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse

28 § Om Riksrevisionens revisionsberättelse över myndighetens årsredovisning innehåller någon invändning, skall myndigheten redovisa för regeringen vilka åtgärder myndigheten har vidtagit eller avser att vidta med anledning av invändningen. Redovisningen skall lämnas inom en månad efter det att revisionsberättelsen överlämnats.

Ärendeförteckning

29 § Myndigheten skall senast den 1 mars varje år till Justitiekanslern lämna en förteckning över de ärenden som hade kommit in före den 1 juli föregående år men som inte hade avgjorts vid årets utgång.

Justitiekanslern får i det enskilda fallet besluta om undantag från första stycket.

Överklagande av beslut i ärenden om föreskrifter

30 § Myndighetens beslut i ärenden om meddelande av föreskrifter som avses i 8 kap. regleringsformen får inte överklagas.

Säkerhetsskyddslag (1996:627)

(senast ändrad genom SFS 2014:592)

Lagens tillämpningsområde	563
Säkerhetsskydd	563
Säkerhetsskyddsavtal	564
Informationssäkerhet	564
Tillträdesbegränsning	564
Säkerhetsprövning	564
Registerkontroll	564
Säkerhetsklasser	565
Särskild personutredning	565
Samtycke	565
Beslut om registerkontroll och placering i säkerhetsklass	565
Utlämnande av uppgifter	566
Prövningen av de utlämnade uppgifterna	566
Krav på svenskt medborgarskap	566
Intern utbildning och kontroll	567
Tillsyn	567
Undantag från lagens tillämpning	567
Särskilda bestämmelser som rör statsministerns tjänstebostäder	567
Föreskrifter om verkställighet	567
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	567
Propositioner	567

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid verksamhet hos

1. staten, kommunerna och landstingen,
2. aktiebolag, handelsbolag, föreningar och stiftelser över vilka staten, kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, och
3. enskilda, om verksamheten är av betydelse för rikets säkerhet eller särskilt behöver skyddas mot terrorism. *Lag (1999:952)*

2 § För riksdagen och dess myndigheter gäller endast 11–29 §§.

3 § har upphävts genom lag (1999:952).

4 § Staten, kommuner och landsting skall anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande enligt 1 § 2, om de ensamma eller tillsammans

1. äger aktier i ett aktiebolag eller andelar i en ekonomisk förening med fler än hälften av samtliga röster i bolaget eller föreningen eller på något annat sätt förfogar över så många röster i bolaget eller föreningen,
2. har rätt att utse eller avsätta fler än hälften av ledamöterna i styrelsen för ett aktiebolag, en förening eller en stiftelse, eller
3. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag.

Vid tillämpningen av 1–3 skall inflytande anses vara utövat av staten, om inflytandet utövas av en juridisk person över vilken staten bestämmer på det sätt som anges i punkterna. Det som här sägs om staten gäller också kommuner och landsting. *Lag (1999:952)*

Säkerhetsskydd

5 § I verksamhet där lagen gäller skall det säkerhetsskydd finnas som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter.

Säkerhetsskyddet skall utformas med beaktande av enskildas rätt att enligt tryckfrihetsförordningen ta del av allmänna handlingar.

Offentlig
anställning

6 § Med säkerhetsskydd avses

1. skydd mot spioneri, sabotage och andra brott som kan hota rikets säkerhet,
2. skydd i andra fall av uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och som rör rikets säkerhet, och
3. skydd mot terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott (*terrorism*), även om brotten inte hotar rikets säkerhet. *Lag (2009:464)*

7 § Säkerhetsskyddet skall förebygga

1. att uppgifter som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet obehörigen röjs, ändras eller förstörs (*informationssäkerhet*),
2. att obehöriga får tillträde till platser där de kan få tillgång till uppgifter som avses i 1 eller där verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet bedrivs (*tillträdesbegränsning*), och
3. att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet (*säkerhetsprövning*).

Säkerhetsskyddet skall även i övrigt förebygga terrorism.

Säkerhetsskyddsavtal

8 § När staten avser att begära in anbud eller träffa avtal om upphandling där det förekommer uppgifter som med hänsyn till rikets säkerhet omfattas av sekretess, skall staten träffa ett skriftligt avtal (*säkerhetsskyddsavtal*) med anbudsgivaren eller leverantören om det säkerhetsskydd som behövs i det särskilda fallet. Detsamma gäller för kommuner och landsting.

Om säkerhetsskyddslagen gäller för anbudsgivaren eller leverantören på grund av 1 § 2 eller 3, kan anbudsgivarens eller leverantörens skyldigheter enligt lagen inte göras mindre långtgående genom villkoren i säkerhetsskyddsavtalet. *Lag (1999:952)*

Informationssäkerhet

9 § Vid utformningen av informationssäkerheten skall behovet av skydd vid automatisk informationsbehandling beaktas särskilt.

Tillträdesbegränsning

10 § Tillträdesbegränsningar ska utformas så att den enskildes rätt att röra sig fritt inte inskränks mer än nödvändigt.

Bestämmelser som möjliggör förbud mot tillträde till vissa byggnader, andra anläggningar, områden och andra objekt finns i skyddslagen (2010:305). *Lag (2010:309)*

Säkerhetsprövning

11 § Säkerhetsprövning skall göras innan en person genom anställning eller på något annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller anlitas för uppgifter som är viktiga för skyddet mot terrorism. Säkerhetsprövning får göras även under pågående anställning eller annat pågående deltagande i verksamheten. Prövningen skall klarlägga om personen kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i denna lag och i övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt.

Säkerhetsprövningen skall omfatta registerkontroll och särskild personutredning under de förutsättningar som anges i 13–19 §§. *Lag (2006:347)*

Registerkontroll

12 § Med registerkontroll avses att uppgifter hämtas från ett register som omfattas av lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (1998:621) om misstankeregister eller lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister. Med registerkontroll avses också att uppgifter hämtas som behandlas med stöd av polisdatalagen (2010:361).

Lag (2010:365)

13§ Registerkontroll ska göras vid säkerhetsprövning som gäller anställning, uppdrag, tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, utbildning, besök eller något annat deltagande i verksamhet, om anställningen eller deltagandet i verksamheten har placerats i säkerhetsklass.

Med undantag för offentliga ombud enligt 27 kap. 27 § rättegångsbalken och integritetsskyddsombud enligt 6 § lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol ska registerkontroll inte göras när det gäller uppdrag som offentlig försvarare eller ombud inför domstol. Registerkontroll ska inte heller göras när det gäller ledamot i riksdagen eller i fullmäktige eller liknande uppdrag. *Lag (2009:1021)*

14§ Registerkontroll får göras även i andra fall, om det behövs för skyddet mot terrorism och det finns särskilda skäl. Föreskrifter om detta meddelas av regeringen, utom såvitt gäller riksdagen och dess myndigheter.

15§ Registerkontroll får göras efter framställan från en annan stat, om

1. den person som framställan gäller har eller har haft hemvist i Sverige,
2. personen skall delta i en verksamhet på det sätt som anges i 13 § första stycket, och
3. det för deltagandet gäller regler i den andra staten om registerkontroll som motsvarar reglerna i denna lag.

Skall en person som har eller har haft hemvist i Sverige delta i en säkerhetskänslig verksamhet hos en mellanfolklig organisation där Sverige är medlem, får registerkontroll göras, om organisationen har gjort en framställan om kontroll. *Lag (2006:347)*

16§ Registerkontroll får underlåtas, om det står klart att någon kontroll inte behövs, därför att den som säkerhetsprövningen avser tidigare har kontrollerats på motsvarande sätt.

Säkerhetsklasser

17§ En anställning eller ett annat sådant deltagande i verksamhet som avses i 13 § första stycket skall placeras i säkerhetsklass, om den anställde eller den som annars deltar i verksamheten

1. i stor omfattning får del av uppgifter som omfattas av sekretess och är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet (*säkerhetsklass 1*),
2. i en omfattning som inte är obetydlig får del av sådana uppgifter som avses i 1 (*säkerhetsklass 2*), eller
3. i övrigt får del av uppgifter som omfattas av sekretess och som är av betydelse för rikets säkerhet, om ett röjande av uppgifterna kan antas medföra men för rikets säkerhet som inte endast är ringa (*säkerhetsklass 3*).

Offentlig
anställning

Särskild personutredning

18§ En särskild personutredning skall göras vid registerkontroll som avser anställning eller annat deltagande i verksamhet, om anställningen eller deltagandet i verksamheten har placerats i säkerhetsklass 1 eller 2. Detta gäller också när en framställan om registerkontroll har gjorts av en annan stat eller en mellanfolklig organisation enligt 15 §. Personutredningen skall omfatta en undersökning av den kontrollerades ekonomiska förhållanden. I övrigt skall undersökningen ha den omfattning som behövs.

Samtycke

19§ Den som säkerhetsprövningen gäller skall ha gett sitt samtycke innan registerkontroll och särskild personutredning får göras. Ett samtycke skall anses gälla också förnyade kontroller och utredningar så länge som den kontrollerade skall inneha samma anställning.

Beslut om registerkontroll och placering i säkerhetsklass

20§ Riksdagen och dess myndigheter beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll såvitt avser riksdagens förvaltningsområde. För anställda vid riksdagen bestämmer riksdagsförvaltningen efter samråd med krigsdelegationens sekreterare om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll.

I övrigt beslutar regeringen om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Regeringen får föreskriva att myndigheter och andra, för vilka bestämmelserna om registerkontroll gäller, beslutar om placering i säkerhetsklass och om registerkontroll. Denna beslutanderätt får dock tilldelas sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 eller sådana enskilda som anges i 1 § 3 och 8 § endast om det finns särskilda skäl. Den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om registerkontroll enligt 15 §. *Lag (2006:347)*

Utlämnande av uppgifter

21 § Utlämnande av uppgifter vid registerkontroll får omfatta

1. för säkerhetsklass 1 eller 2: varje uppgift som finns tillgänglig om den kontrollerade och, om det är oundgängligen nödvändigt, om make eller sambo, och
2. för säkerhetsklass 3: uppgifter om den kontrollerade i belastningsregistret och misstankeregistret samt uppgifter som behandlas hos Säkerhetspolisen.

Lag (2010:365)

22 § Vid registerkontroll enligt 14 § får utlämnandet omfatta alla uppgifter om den kontrollerade som finns i belastningsregistret och misstankeregistret samt uppgifter som behandlas hos Säkerhetspolisen. *Lag (2010:365)*

23 § Om det finns synnerliga skäl, får utlämnandet omfatta även andra uppgifter än sådana som avses i 21 och 22 §§.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden beslutar i varje enskilt fall om utlämnande av uppgifter enligt denna paragraf. *Lag (2007:984)*

24 § En uppgift som har kommit fram vid registerkontroll eller särskild personutredning får lämnas ut för säkerhetsprövning endast om den kan antas ha betydelse för prövningen av den kontrollerades pålitlighet från säkerhetssynpunkt.

25 § Innan en uppgift som har kommit fram vid registerkontroll eller särskild personutredning får lämnas ut för säkerhetsprövning, ska den som uppgiften avser ges tillfälle att yttra sig över uppgiften. Detta gäller dock inte om uppgiften omfattas av sekretess i förhållande till den enskilde enligt någon annan bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) än 35 kap. 3 §.

Även om uppgiften omfattas av sådan sekretess, ska den som uppgiften avser ges tillfälle att yttra sig innan uppgiften lämnas ut, om hans eller hennes intresse av att få yttra sig skäligen bör ha företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Lag (2009:464)

26 § En uppgift som lämnas ut vid registerkontroll får inte åtföljas av något annat yttrande än en förtydligande kommentar till uppgiften.

Prövningen av de utlämnade uppgifterna

27 § Den som bestämmer om registerkontroll avgör självständigt om den person som prövas skall få anlitas. Prövningen skall grundas på den kunskap som finns om den som prövas, de uppgifter som har kommit fram vid registerkontrollen och vid särskild personutredning, arten av den verksamhet för vilken prövningen görs samt omständigheterna i övrigt.

28 § Sedan ett beslut har fattats med anledning av en säkerhetsprövning, ska de handlingar som kommit från Säkerhetspolisen snarast återställas dit, om Säkerhetspolisen inte har beslutat något annat. *Lag (2014:592)*

Krav på svenskt medborgarskap

29 § En säkerhetsklassad anställning vid staten, en kommun eller ett landsting får inehavas endast av den som är svensk medborgare.

Kravet på svenskt medborgarskap gäller inte sådant deltagande i verksamhet som enligt 13 § första stycket vid sidan om anställning skall föranleda registerkontroll.

Regeringen får i enskilda fall medge undantag från kravet på svenskt medborgarskap.

Intern utbildning och kontroll

30 § Myndigheter och andra som lagen gäller för skall se till

1. att personalen får utbildning i frågor om säkerhetsskydd, och
2. att säkerhetsskyddet kontrolleras.

Tillsyn

31 § Den som regeringen bestämmer skall kontrollera säkerhetsskyddet hos myndigheter och andra som lagen gäller för samt hos anbudsgivare och leverantörer som har träffat ett säkerhetsskyddsavtal.

Därutöver skall staten, kommuner och landsting se till att det finns ett tillfredsställande säkerhetsskydd hos aktieföretag, handelsbolag, föreningar och stiftelser över vilka de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande samt hos anbudsgivare och leverantörer med vilka de har träffat ett säkerhetsskyddsavtal. *Lag (1999:952)*

Undantag från lagens tillämpning

32 § Regeringen får i fråga om regeringskansliet förordna om undantag från andra bestämmelser i lagen än sådana som gäller registerkontroll.

Särskilda bestämmelser som rör statsministerns tjänstebostäder

32 a § I lagen (2014:514) om ansvar för vissa säkerhetsfrågor vid statsministerns tjänstebostäder finns särskilda bestämmelser om ansvar för tillträdesbegränsning och om samrådsskyldighet inför att säkerhetsskyddsavtal ska träffas och inför beslut om placering i säkerhetsklass. *Lag (2014:515)*

Föreskrifter om verkställighet

33 § Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar de närmare föreskrifter som behövs för lagens tillämpning.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:515

Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

2014:592

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Propositioner

SFS 1996:627
Prop. 1995/96:129

SFS 1998:625
Prop. 1997/98:97

SFS 1999:78
Prop. saknas

SFS 1999:952
Prop. 1998/99:124

SFS 2000:434
Prop. saknas

SFS 2003:156
Prop. 2002/03:38

SFS 2004:403
Prop. 2003/04:77

SFS 2005:91
Prop. 2004/05:45

SFS 2006:347
Prop. 2005/06:137

SFS 2007:984
Prop. 2006/07:133

SFS 2009:464
Prop. 2008/09:150

SFS 2009:1021
Prop. 2008/09:201

SFS 2010:309
Prop. 2009/10:87

SFS 2010:365
Prop. 2009/10:85

SFS 2014:515
Prop. 2013/14:203

SFS 2014:592
Prop. 2013/14:110

Offentlig
anställning

Säkerhetsskyddsförordning (1996:633)

(senast ändrad genom SFS 2014:1150)

Tillämpningsområde	568
Definitioner	568
Säkerhetsanalys	568
Chef för säkerhetsskyddet	569
Behörighet	569
Informationssäkerhet	569
Säkerhetsprövning	569
Förhandlingar om säkerhetsskyddsavtal	570
Överlåtelse av verksamhet som drivs av det allmänna	570
Säkerhetsskyddsavtal vid internationellt samarbete	570
Beslut om registerkontroll och placering i säkerhetsklasser	570
Registerkontroll till skydd mot terrorism	571
Samtycke	572
Handläggningen av frågan om utlämnande av uppgifter	572
Särskild personutredning	573
Dokumentation	573
Tillsyn	573
Föreskrifter och råd	574
Anmälan till regeringen	574
Överklagande	574
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	574
Bilaga	575

Tillämpningsområde

1 § I denna förordning ges bestämmelser till säkerhetsskyddslagen (1996:627) utom när det gäller riksdagen och dess myndigheter.

2 § För Regeringskansliet gäller endast 8, 11–29, 32 och 33 §§ säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt 15 och 18–38 §§ denna förordning. För sådana kommittéer och särskilda utredare som avses i kommittéförordningen (1976:119) gäller endast 11–29, 32 och 33 §§ säkerhetsskyddslagen samt 18–38 §§ denna förordning. *Förordning (1996:1517)*

3 § Vad som i denna förordning föreskrivs om myndigheter gäller också för kommuner och landsting om inte annat sägs.

Förordningen gäller vidare för sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt sådana enskilda som avses i 1 § 3 säkerhetsskyddslagen. *Förordning (1999:905)*

Definitioner

4 § I denna förordning avses med

1. hemlig uppgift: uppgift som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och som rör rikets säkerhet,
2. hemlig handling: handling som innehåller hemlig uppgift, samt
3. säkerhetskänslig verksamhet: verksamhet av betydelse för rikets säkerhet.

Förordning (2009:1152)

Säkerhetsanalys

5 § Myndigheter och andra som förordningen gäller för skall undersöka vilka uppgifter i deras verksamhet som skall hållas hemliga med hänsyn till rikets säkerhet och vilka anläggningar som kräver ett säkerhetsskydd med hänsyn till rikets säkerhet eller skyddet mot terrorism. Resultatet av denna undersökning (*säkerhetsanalys*) skall dokumenteras.

Chef för säkerhetsskyddet

6 § Hos myndigheter och andra som förordningen gäller för skall det, om det inte är uppenbart obehövt, finnas en säkerhetsskyddschef som utövar kontroll över säkerhetsskyddet. Vid myndigheter skall säkerhetsskyddschefen vara direkt underställd myndighetens chef. Det skall finnas en ersättare för säkerhetsskyddschefen. Om det behövs skall det vidare finnas en biträdande säkerhetsskyddschef.

Behörighet

7 § Om inte något annat följer av bestämmelser i lag, är endast den behörig att ta del av hemliga uppgifter som

1. bedöms pålitlig från säkerhetssynpunkt,
2. har tillräckliga kunskaper om säkerhetsskydd, och
3. behöver uppgifterna för sitt arbete i den verksamhet där de hemliga uppgifterna förekommer.

8 § Den som tillåts ta del av hemliga uppgifter skall upplysas om räckvidden och innebörden av sekretessen.

Informationssäkerhet

9 § Hemliga handlingar som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet skall inventeras minst en gång per år.

Andra hemliga handlingar skall inventeras i den omfattning som anges i föreskrifter enligt 45 §.

10 § Om en hemlig uppgift kan ha röjts ska det skyndsamt anmälas till Säkerhetspolisen, om röjandet kan antas medföra men för rikets säkerhet som inte endast är ringa.

Förordning (2014:1150)

11 § Utrikesdepartementets kurirförbindelser ska anlitas för försändelser med hemliga handlingar till utlandet.

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får för sina respektive tillsynsområden enligt 39 § besluta om undantag från första stycket. *Förordning (2014:1150)*

12 § Innan en myndighet inrättar ett register, som ska föras med hjälp av automatiserad behandling och som kan förutses komma att innehålla sådana uppgifter att utlämnandet av dem var för sig eller sammanställda kan skada totalförsvaret, ska myndigheten samråda med Försvarsmakten och, om uppgifternas natur ger anledning till det, Säkerhetspolisen. I fråga om uppgifter av betydelse för rikets säkerhet i övrigt ska i motsvarande fall samråd ske med Säkerhetspolisen.

Ett system som av flera personer ska användas för automatiserad behandling av hemliga uppgifter ska vara försett med funktioner för behörighetskontroll och registrering av händelser i systemet som är av betydelse för säkerheten.

Systemet får inte tas i drift förrän det har godkänts från säkerhetssynpunkt av den för vars verksamhet systemet inrättas. *Förordning (2014:1150)*

13 § Myndigheter och andra som förordningen gäller för skall, innan de sänder hemliga uppgifter i ett datanät utanför deras kontroll, förvissa sig om att det för uppgifterna där finns en fullgod informationssäkerhet.

Hemliga uppgifter får krypteras endast med kryptosystem som har godkänts av Försvarsmakten.

Säkerhetsprövning

14 § Säkerhetsprövningen skall grundas på

1. den personliga kännedom som finns om den som prövningen gäller,
2. uppgifter som framgår av betyg, intyg och referenser, samt om bestämmelserna om sådana åtgärder är tillämpliga,
3. uppgifter som har kommit fram vid registerkontroll och särskild personutredning.

Identitetskontroll skall göras, om det inte är obehövt.

En myndighet som beslutar om registerkontroll av någon som inte skall anlitas i den egna verksamheten, skall vid behov samråda med arbetsgivaren om säkerhetsprovningensåtgärderna utom såvitt avser registerkontroll och särskild personutredning.

Förhandlingar om säkerhetsskyddsavtal

15 § Vid förhandlingar om sådana säkerhetsskyddsavtal som avses i 8 § första stycket säkerhetsskyddslagen (1996:627) företräds det allmänna av den myndighet som avser att begära in bud eller träffa avtal. Myndighetens säkerhetsskyddschef eller annan säkerhetsansvarig skall medverka vid förhandlingen.

Överlåtelse av verksamhet som drivs av det allmänna

16 § När en myndighet skall överlåta verksamhet som är av betydelse för rikets säkerhet eller som särskilt behöver skyddas mot terrorism till en enskild, skall myndigheten upplysa den enskilde om att säkerhetsskyddslagen (1996:627) gäller för verksamheten.

Säkerhetsskyddsavtal vid internationellt samarbete

17 § Försvarets materielverk får träffa avtal om säkerhetsskydd med ett svenskt företag, om det är nödvändigt för att företaget skall kunna delta i internationellt samarbete om utveckling eller produktion av försvarsmateriel.

Beslut om registerkontroll och placering i säkerhetsklasser

18 § Kommuner, landsting och de myndigheter som anges i bilaga till denna förordning beslutar om placering i säkerhetsklasser när det gäller anställning eller uppdrag hos en anbudsgivare eller leverantör med vilken de har ingått säkerhetsskyddsavtal enligt 8 § säkerhetsskyddslagen (1996:627). *Förordning (2001:221)*

18 a § har upphävts genom förordning (2013:851).

19 § Kommuner, landsting och de myndigheter som anges i bilagan till denna förordning beslutar om

1. placering i säkerhetsklass 2 och 3 och registerkontroll i fråga om den egna verksamheten,
2. registerkontroll när det gäller anställning eller uppdrag hos en anbudsgivare eller leverantör som de har ingått säkerhetsskyddsavtal med enligt 8 § säkerhetsskyddslagen (1996:627), och
3. placering i säkerhetsklass 2 och 3 och registerkontroll när det gäller bolag, föreningar och stiftelser som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över.

När en statlig myndighet som inte finns angiven i bilagan utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över ett bolag, en förening eller en stiftelse, beslutas om placering i säkerhetsklass 2 och 3 och om registerkontroll för bolaget, föreningen eller stiftelsen

1. för elförsörjningsverksamhet: av Affärsverket svenska kraftnät,
2. för flygtransportverksamhet: av Transportstyrelsen,
3. för verksamhet som avser elektronisk kommunikation: av Post- och telestyrelsen, och
4. för andra verksamheter än sådana som anges i 1–3: av länsstyrelsen i det län där bolaget, föreningen eller stiftelsen har sitt säte.

Sveriges Radio Aktiebolag, Sveriges Television Aktiebolag, Teracom AB och Teracom Boxer Group AB beslutar om placering i säkerhetsklass 2 och 3 och om registerkontroll när det gäller den egna personalen. *Förordning (2014:1150)*

19 a § Regeringskansliet beslutar om placering i säkerhetsklass 2 och 3 samt registerkontroll när det gäller sådana kommittéer och särskilda utredare som avses i kommittéförordningen (1998:1474). *Förordning (2008:919)*

19 b § har upphävts genom förordning (2014:1150).

20 § När det gäller enskilda som bedriver säkerhetskänslig verksamhet beslutar den myndighet som anges i 19 § andra stycket om placering i säkerhetsklass 2 och 3 och om registerkontroll. *Förordning (2004:951)*

21 § Myndigheter och andra som förordningen gäller för, men som inte med stöd av 18–20 §§ får besluta om placering i säkerhetsklasser eller om registerkontroll, skall begära att regeringen fattar sådana beslut.

22 § Säkerhetspolisen beslutar om registerkontroll när en framställan om detta har gjorts från en annan stat eller en mellanfolklig organisation. *Förordning (2014:1150)*

23 § Innan en person får anställas eller på annat sätt delta i verksamhet skall registerkontroll göras om anställningen eller deltagandet har placerats i säkerhetsklass. Registerkontroll får endast göras om den som säkerhetsprövningen avser kan antas komma att anställas eller på annat sätt delta i den aktuella verksamheten. Om det finns synnerliga skäl får kontroll göras utan ett sådant antagande.

24 § Innan någon som redan har anlitats i anställning eller annat deltagande i verksamhet som har placerats i säkerhetsklass, får anlitas i en högre säkerhetsklass, skall ny registerkontroll göras.

25 § En ny registerkontroll skall göras minst vart femte år av den som har anlitats i säkerhetsklass 1 eller 2. I övrigt skall en ny kontroll göras när det finns särskild anledning till det.

Registerkontroll till skydd mot terrorism

26 § Registerkontroll enligt 14 § säkerhetsskyddslagen (1996:627) får göras i fråga om den som ska anställas eller på annat sätt delta i verksamhet vid sådana anläggningar, byggnader, bostäder m.m. som avses i 27 §. Sådan registerkontroll får också göras i fråga om

1. den som Polismyndigheten ska förordna enligt 16 § lagen (2004:487) om sjöfartsskydd eller 4 kap. 3 § lagen (2006:1209) om hamnskydd, och
2. den som ska anställas eller på annat sätt delta i verksamhet som har betydelse för luftfartsskyddet, om det följer av en internationell överenskommelse som Sverige tillträtt eller av en bindande EU-rättsakt på området för luftfartsskydd att säkerhetsprövningen ska omfatta registerkontroll.

Registerkontroll enligt första stycket får endast göras om den som säkerhetsprövningen avser kan antas komma att anställas eller på annat sätt delta i den aktuella verksamheten eller, i fall som avses i 1, förordnas. Om det finns synnerliga skäl får kontroll göras utan ett sådant antagande. *Förordning (2014:1150)*

26 a § Om det finns särskilda skäl, får registerkontroll enligt 14 § säkerhetsskyddslagen (1996:627) göras även i andra fall än som avses i 26 §. Regeringen beslutar i varje enskilt fall om sådan registerkontroll.

Vid större evenemang, statsbesök eller andra liknande händelser som särskilt behöver skyddas mot terrorism får regeringen överlåta åt Säkerhetspolisen att besluta om registerkontroll. *Förordning (2011:1095)*

27 § Registerkontroll av personer som avses i 26 § första stycket första meningen beslutas

1. för civila flygplatser, flygstationer och flygpassagerarterminaler: av Transportstyrelsen,
2. för statschefens och tronföljarens residens och bostäder, statsministerns bostäder och statens egendom Harpsund: av Säkerhetspolisen,
3. för Regeringskansliets byggnader: av Regeringskansliet,
4. för sådana skyddsobjekt som avses i 5 § 1 skyddslagen (2010:305) och som huvudsakligen disponeras av Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt, för militära fartyg och luftfartyg som avses i 5 § 1 skyddslagen samt för sådana skyddsobjekt som avses i 5 § 4 skyddslagen: av Försvarsmakten,

Offentlig
anställning

5. för sådana anläggningar inom elförsörjningen som är skyddsobjekt: av Affärsverket svenska kraftnät,
6. för sådana anläggningar som används eller är avsedda för elektronisk kommunikation och som är skyddsobjekt: av Post- och telestyrelsen,
7. för sådana anläggningar inom flygtrafiktjänsten som är skyddsobjekt och som inte ingår bland objekten i 1 eller 4: av Luftfartsverket, och
8. för andra skyddsobjekt än sådana som ingår bland objekten i 1–3 och för andra skyddsobjekt än sådana som anges i 4–7, dock inte för byggnader, anläggningar eller områden som används eller är avsedda för verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt, som har beslutats vara skyddsobjekt enligt 4 § 5 skyddslagen eller vattenområden som beslutats vara skyddsobjekt enligt 5 § 5 skyddslagen: av länsstyrelsen i det län där skyddsobjektet finns.

Det som sägs i första stycket 8 gäller inte för riksdagens eller riksdagens myndigheters byggnader.

Myndigheterna ska noga pröva behovet av registerkontroll till skydd mot terrorism. Kontroll får endast göras om skyddsbehovet inte kan tillgodoses på något annat sätt.

Förordning (2014:1150)

27 a § Registerkontroll av personer som avses i 26 § 1 beslutas av den myndighet som förordnar personen.

Registerkontroll av personer som avses i 26 § 2 beslutas av Transportstyrelsen.

Förordning (2013:851)

Samtycke

28 § Den som med stöd av 18–22 eller 27 § denna förordning beslutar om registerkontroll skall inhämta samtycke enligt 19 § säkerhetsskyddslagen (1996:627).

Handläggningen av frågan om utlämnande av uppgifter

29 § Den som har beslutat om registerkontroll ska göra en framställan till Säkerhetspolisen om utlämnande av uppgifter. Säkerhetspolisen ska överlämna ärendet till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

När det gäller en person som, enligt vad som är känt för Säkerhetspolisen, har en anställning eller på annat sätt deltar i säkerhetskänslig verksamhet ska myndigheten begära att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden lämnar ut uppgift som enligt myndighetens kännedom har tillförts polisregister efter det att registerkontroll har gjorts.

Förordning (2014:1150)

30 § Om registerkontroll avser anställningar eller annat deltagande i verksamhet som har placerats i säkerhetsklass 1 eller 2 ska den som kontrolleras skriftligen lämna uppgifter om sina personliga förhållanden till den som har beslutat om kontrollen. Dessa upplysningar ska lämnas in till Säkerhetspolisen tillsammans med begäran om utlämnande av uppgifter. När frågan om utlämnande av uppgifter överlämnas till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, ska dessa upplysningar bifogas. *Förordning (2014:1150)*

31 § Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden beslutar om sådana uppgifter som avses i 12 § säkerhetsskyddslagen (1996:627) skall lämnas ut. *Förordning (2007:1145)*

32 § Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska avgöra om den som en uppgift avser ska ges tillfälle att yttra sig över uppgiften enligt 25 § säkerhetsskyddslagen (1996:627). Nämnden ska vid sin prövning av denna fråga överväga om ett personligt samtal bör hållas med den kontrollerade.

Det som sägs i första stycket gäller även efter en sådan begäran från Säkerhetspolisen som avses i 29 § andra stycket. *Förordning (2014:1150)*

33 § Det får inte framgå av svaret till den som har beslutat om registerkontrollen att det finns en uppgift om den kontrollerade som inte lämnas ut.

Särskild personutredning

34 § Säkerhetspolisen ska göra en särskild personutredning i de fall som anges i 18 § säkerhetsskyddslagen (1996:627). *Förordning (2014:1150)*

35 § När det gäller anställningar och annat deltagande i verksamhet som har placerats i säkerhetsklass 1 skall en särskild personutredning göras som omfattar även andra personliga förhållanden än de rent ekonomiska, om det inte är obehövligt.

När det gäller anställningar och annat deltagande i verksamhet som har placerats i säkerhetsklass 2 skall personutredningen ha den omfattning som sägs i första stycket, om det finns särskilda skäl.

36 § När en särskild personutredning avser anställning eller annat deltagande i verksamhet som har placerats i säkerhetsklass 1, ska Säkerhetspolisen hålla ett personligt samtal med den som säkerhetsprövningen gäller. Säkerhetspolisen får avstå från att hålla ett sådant samtal om det står klart att det inte behövs.

Om det behövs ska ett personligt samtal också hållas när utredningen avser anställningar och annat deltagande i verksamhet som har placerats i säkerhetsklass 2.

Förordning (2014:1150)

37 § De uppgifter som har kommit fram vid en särskild personutredning skall överlämnas till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden skall besluta om de uppgifter som har kommit fram skall lämnas ut. Vad som sägs i 32 § första stycket gäller även uppgifter som har kommit fram vid en särskild personutredning. *Förordning (2007:1145)*

Dokumentation

38 § Myndigheter och andra som förordningen gäller för och som har beslutat om registerkontroll skall dokumentera resultatet av säkerhetsprövningen när det gäller en person som har bedömts vara pålitlig från säkerhetssynpunkt.

Tillsyn

39 § Säkerhetsskyddet ska kontrolleras av

1. Försvarsmakten när det gäller Fortifikationsverket och Försvarshögskolan och de myndigheter som hör till Försvarsdepartementet utom Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Statens haverikommission, och
2. Säkerhetspolisen när det gäller Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Statens haverikommission och övriga myndigheter utom Justitiekanslern. *Förordning (2014:1150)*

Offentlig
anställning

40 § Säkerhetsskyddet hos bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt enskilda som avses i 1 § 3 säkerhetsskyddslagen skall kontrolleras av den myndighet som anges i 19 § andra stycket. *Förordning (2002:475)*

40 a § har upphävts genom förordning (2013:851).

41 § Säkerhetsskyddet hos anbudsgivare och leverantörer som har träffat säkerhetsskyddsavtal enligt 8 § första stycket säkerhetsskyddslagen (1996:627) skall kontrolleras av den avtalsslutande myndigheten.

42 § Kontroll av säkerhetsskyddet hos sådana bolag, föreningar och stiftelser som avses i 1 § 2 säkerhetsskyddslagen (1996:627) och enskilda som avses i 1 § 3 och 8 § säkerhetsskyddslagen kan även utföras av Säkerhetspolisen och Försvarsmakten. Kontrollen ska i dessa fall utföras i samråd med de myndigheter som enligt 31 § säkerhetsskyddslagen eller 40 eller 41 § denna förordning utövar kontroll. *Förordning (2014:1150)*

Föreskrifter och råd

43 § Säkerhetspolisen får meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av säkerhetsskyddslagen (1996:627) i fråga om förfarandet vid registerkontroll. Föreskrifter som avser kontroll av personal vid Försvarsmakten ska beslutas efter samråd med Försvarsmakten. *Förordning (2014:1150)*

44 § Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av säkerhetsskyddslagen (1996:627) för sina respektive tillsynsområden enligt 39 §.

Första stycket gäller inte omfattningen av inventeringen av hemliga handlingar enligt 9 § andra stycket. *Förordning (2014:1150)*

44 a § har upphävts genom förordning (2013:851).

45 § Myndigheterna skall meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av säkerhetsskyddslagen (1996:627) i fråga om säkerhetsskyddet inom sina verksamhetsområden, om det inte är uppenbart obehövt. Om det behövs skall myndigheterna innan dess samråda med den myndighet som enligt 43 och 44 §§ meddelar föreskrifter för myndighetens område.

Myndigheternas föreskrifter får avvika från föreskrifterna enligt 43 och 44 §§ endast om detta har medgivits av den myndighet som har meddelat dessa föreskrifter.

46 § har upphävts genom förordning (2009:1152).

47 § Säkerhetspolisen ska på begäran lämna råd om säkerhetsskydd till Regeringskansliet, riksdagen och dess myndigheter och till Justitiekanslern. *Förordning (2014:1150)*

Anmälan till regeringen

48 § Om det vid utövandet av tillsynen över säkerhetsskyddet enligt 39 och 42 §§ konstateras brister som trots påpekanden inte rättas till, skall tillsynsmyndigheten anmäla förhållandet till regeringen. Detta gäller dock inte brister hos sådana enskilda som avses i 8 § första stycket säkerhetsskyddslagen (1996:627).

49 § Om det vid säkerhetsprövning hos en statlig myndighet kommer fram att en person som redan är anställd vid myndigheten måste anses olämplig från säkerhetssynpunkt för sin befattning, skall myndigheten anmäla detta till regeringen.

Överklagande

50 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:243

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2014.

2014:1150

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

Bilaga

Följande statliga myndigheter beslutar om placering i säkerhetsklasser och om registerkontroll i enlighet med vad som anges i 18 och 19 §§.

- Affärsverket svenska kraftnät,
- Arbetsförmedlingen,
- Arbetsgivarverket,
- Arbetsmiljöverket,
- Brottsförebyggande rådet,
- Datainspektionen,
- Domstolsverket,
- E-hälsomyndigheten,
- Ekobrottsmyndigheten,
- Ekonomistyrningsverket,
- E-legitimationsnämnden,
- Elsäkerhetsverket,
- Energimarknadsinspektionen,
- Exportkreditnämnden,
- Finansinspektionen,
- Folke Bernadotteakademien,
- Folkhälsomyndigheten,
- Fortifikationsverket,
- Försvarets materielverk,
- Försvarets radioanstalt,
- Förvarsexportmyndigheten,
- Förvarshögskolan,
- Förvarsmakten,
- Förvarsunderrättelsesdomstolen,
- Försäkringskassan,
- Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar,
- Havs- och vattenmyndigheten,
- Inspektionen för strategiska produkter,
- Justitiekanslern,
- Konkurrensverket,
- Kriminalvården,
- Kronofogdemyndigheten,
- Kustbevakningen,
- Lantmäteriet,
- Luftfartsverket,
- Läkemedelsverket,
- länsstyrelserna,
- Migrationsverket,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser,
- Naturvårdsverket,
- Patent- och registreringsverket,
- Pensionsmyndigheten,
- Polismyndigheten,
- Post- och telestyrelsen,
- Regeringskansliet,
- Riksarkivet,
- Riksgäldskontoret,
- Rymdstyrelsen,

Offentlig
anställning

- Sjöfartsverket,
- Skatteverket,
- Socialstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens fastighetsverk,
- Statens haverikommission,
- Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten,
- Statens jordbruksverk,
- Statens livsmedelsverk,
- Statens servicecenter,
- Statens tjänstepensionsverk,
- Statens veterinärmedicinska anstalt,
- Statens överklagandenämnd,
- Statistiska centralbyrån,
- Statskontoret,
- Statsrådsberedningen,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete,
- Sveriges geologiska undersökning,
- Sveriges lantbruksuniversitet,
- Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut,
- Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden,
- Säkerhetspolisen,
- Totalförsvarets forskningsinstitut,
- Totalförsvarets rekryteringsmyndighet,
- Trafikverket,
- Transportstyrelsen,
- Tullverket,
- Valmyndigheten, och
- Åklagarmyndigheten. *Förordning (2014:1150)*

Förordning (2007:835) med instruktion för Statens överklagandenämnd

(senast ändrad genom SFS 2013:1001)

Uppgifter

- 1 §** Statens överklagandenämnd har till uppgift att pröva överklaganden av
1. beslut i anställningsärenden,
 2. beslut enligt 10 § förordningen (2003:477) om utbildning i skydd mot olyckor, och
 3. beslut som rör totalförsvarspliktiga i enlighet med vad som föreskrivs särskilt.

Ledning

2 § Myndigheten leds av en nämnd.

3 § Nämnden ska bestå av högst sju ledamöter. I den utsträckning det behövs ska det finnas ersättare för ledamöterna.

Ordföranden och vice ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare.

Organisation

4 § Kammarkollegiet utför administrativa och handläggande uppgifter åt myndigheten.

Ärendenas handläggning

5 § Nämnden är beslutsför när ordföranden och minst fyra andra ledamöter är närvarande.

När ett ärende av principiell betydelse handläggs, ska samtliga ledamöter vara närvarande. *Förordning (2013:1001)*

6 § Om det framkommer skiljaktiga meningar vid en överläggning, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål.

7 § Ordföranden eller någon som utför handläggande uppgifter åt myndigheten enligt 4 § får avgöra ärenden som har återkallats samt pröva frågor om utlämnande av allmänna handlingar.

8 § Nämnden får i arbetsordningen eller i särskilda beslut lämna över till ordföranden eller någon som utför handläggande uppgifter åt myndigheten enligt 4 § att avgöra ärenden som inte ankommer på nämnden enligt 1 §.

9 § Ärendena avgörs efter föredragning. Nämnden får dock besluta om muntlig handläggning av ett ärende.

Myndigheten får i arbetsordningen meddela föreskrifter eller i ett enskilt fall besluta att ärenden som avgörs enligt 7 eller 8 § inte behöver föredras. *Förordning (2013:1001)*

Årlig redogörelse

10 § Myndigheten ska senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse till regeringen om sin verksamhet under det senaste kalenderåret. *Förordning (2013:1001)*

Anställningar och uppdrag

11 § Vice ordförande utses av regeringen.

Tillämpligheten av vissa förordningar

12 § Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska inte tillämpas på myndigheten.

Offentlig
anställning

Undantag från myndighetsförordningen

13 § Följande bestämmelser i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på myndigheten:

- 5 § om delegering,
- 15 och 16 §§ om beslutförhet, och
- 20 § om föredragning.

Förordning (1984:819) om statliga platsanmälningar

(senast ändrad genom SFS 2007:904)

Tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns föreskrifter om anmälningar av lediga anställningar vid myndigheterna under regeringen.

Förordningen tillämpas inte på anställningar som lärare vid sameskolor eller specialskolor eller vid Nationellt centrum för flexibelt lärande. *Förordning (2001:1202)*

Platsanmälan

2 § När en myndighet kungör en anställning ledig till ansökan eller vidtar någon annan åtgärd för att utanför myndigheten söka personal till en ledig anställning, skall den samtidigt anmäla detta till den offentliga arbetsförmedlingen, om inte något annat följer av andra stycket eller av 5 §.

Någon platsanmälan behöver dock inte göras, om myndigheten avser att anställa någon som är uppsagd från en statligt reglerad anställning eller som är arbetshandikappad. *Förordning (1990:75)*

3–4 §§ har upphävts genom förordning (1990:75).

5 § Arbetsförmedlingen får medge undantag från anmälningsskyldigheten enligt 2 §, om det finns särskilda skäl för det. *Förordning (2007:904)*

6 § En platsanmälan enligt 2 § skall innehålla uppgifter om bland annat

- den myndighet där anställning skall ske,
- tjänstgöringsorten,
- arbetsuppgifterna, kompetenskraven,
- anställningsformen, tjänstetypen, avlöningsformen,
- arbetets varaktighet,
- arbetstiderna,
- tillträdesdagen,
- ansökningstiden.

7 § Anmälningar enligt 2 § ska göras i sådan tid att Arbetsförmedlingen får tillfälle att förmedla sökande.

Anmälningarna görs muntligen eller skriftligen. *Förordning (2007:904)*

Avanmälan

8 § När en anställning som omfattas av en anmälan enligt 2 § inte längre är ledig, ska myndigheten snarast anmäla detta till Arbetsförmedlingen. *Förordning (2007:904)*

9 § har upphävts genom förordning (1990:75).

Offentlig
anställning

Förordning (1985:335) om tillgodoräknan­de av tid för föräldraledighet vid tillsättningen av statligt reglerade tjänster

(senast ändrad genom SFS 1991:1748)

Tillämpningsområde m.m.

1 § Denna förordning gäller tillsättningen av statligt reglerade tjänster.

2 § I förordningen avses med

- *statligt reglerade tjänster*: tjänster där enligt en lag eller ett särskilt beslut av riksdagen avlöningsförmånerna fastställs under medverkan av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,
- *sökande*: sökande eller någon annan som förklarar sig vilja komma i fråga vid en tjänstetillsättning,
- *föräldraledighet*: sådan tjänstledighet i samband med barns födelse, adoption, vård eller tillsyn som har beviljats i enlighet med
 - lagen (1978:410) om rätt till ledighet för vård av barn, m.m.,
 - tjänstledighetsförordningen (1984:111),
 - motsvarande äldre ordning. *Förordning (1991:1748)*

Tillgodoräknan­de

3 § Tiden för föräldraledighet från en anställning skall räknas sökanden till godo som förtjänst.

Tid för föräldraledighet, som omfattar hela arbetstiden och som infaller efter det att barnet har uppnått 18 månaders ålder, bör dock räknas till godo bara med hälften.

Handläggning

4 § En sökande, som påkallar tillgodoräknan­de enligt denna förordning, skall i sin ansökan ange ledighetens längd och förläggning, ledighetens omfattning i förhållande till hel arbetstid samt barnets eller barnens födelsetid.

Den myndighet där sökanden har varit anställd skall så långt möjligt bistå honom eller henne med att ta fram uppgifterna om ledigheten.

Förordning (1976:1021) om statliga kollektivavtal, m.m.

(senast ändrad genom SFS 2004:921)

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller föreskrifter i kollektivavtal och andra föreskrifter som reglerar anställnings- eller avtalsvillkor för arbetstagare hos myndigheterna under regeringen.

Förordning (2004:921)

Slutande av kollektivavtal

2 § Kollektivavtal slutes på statens vägnar av Arbetsgivarverket. *Förordning (1994:508)*

3 § Arbetsgivarverket får till andra myndigheter under regeringen eller till arbetsgivaren lämna över sådana uppgifter som ankommer på verket. *Förordning (1994:1937)*

4 § Arbetsgivarverket får medverka i förhandling om kollektivavtal som föres av annan myndighet. *Förordning (1994:508)*

5 § Huvudavtal och avtal om medbestämmande vid beredningen av regeringsärenden skall slutas under förbehåll om regeringens godkännande. *Förordning (1994:1937)*

Uppsägning av kollektivavtal

6 § Kollektivavtal säges upp av den myndighet som får sluta motsvarande avtal. Annan myndighet än Arbetsgivarverket skall samråda med Arbetsgivarverket innan den beslutar att säga upp kollektivavtal. *Förordning (1994:508)*

Tillämpningen av kollektivavtal

7 § Myndighet som är bunden av kollektivavtal skall inom yrkesgrupp och område som avses i avtalet tillämpa detta även på arbetstagare som ej omfattas av avtalet eller annat tillämpligt kollektivavtal. Gäller mer än ett kollektivavtal för samma yrkesgrupp och område, bestämmer den myndighet som får sluta kollektivavtal för gruppen och området vilka villkor som skall tillämpas för arbetstagare som ej omfattas av kollektivavtal.

7 a § När en fråga för en arbetstagare enligt kollektivavtal skall prövas av arbetsgivaren, får ett sådant beslut inte överklagas. *Förordning (1999:898)*

Beslut om stridsåtgärd

8 § Beslut om lockout eller annan stridsåtgärd mot arbetstagare hos staten meddelas av Arbetsgivarverket. *Förordning (1994:508)*

Offentlig
anställning

Företrädare för staten i vissa tvister

9 § Arbetsgivarverket företräder staten såväl vid som utom domstol i tvist som rör förhållandet mellan staten som arbetsgivare och arbetstagare hos staten, om tvisten skall handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Första stycket gäller ej tvist, som avser krav att förmån, som har utgått i anledning av anställning, skall gå åter, om icke kravet grundar sig på kollektivavtal.

I lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn finns föreskrifter om behörighet för Riksdagens ombudsmän respektive för Justitiekanslern att föra talan i tvist som avses i första stycket.

Förordning (1994:508)

Avslutande bestämmelse

10 § Arbetsgivarverket meddelar de ytterligare föreskrifter som behövs i de frågor som avses i denna förordning eller i kollektivavtal som verket har slutit.

Innan myndighet som företrädare för staten som arbetsgivare utfärdar föreskrift, som rör förhållandet mellan staten och dess arbetstagare och som skall gälla utanför myndigheten eller dess underlydande organ, skall myndigheten samråda med Arbetsgivarverket, om inte Arbetsgivarverket bestämmer annat. *Förordning (1994:508)*

Förordning (2007:829) med instruktion för Arbetsgivarverket

(senast ändrad genom SFS 2013:34)

Uppgifter

1 § Arbetsgivarverket är en förvaltningsmyndighet för statliga arbetsgivarfrågor och en sammanslutning av statliga arbetsgivare och sådana icke-statliga arbetsgivare som avses i 2 §. Myndigheten ansvarar för att som arbetsgivarorganisation utveckla och samordna den statliga arbetsgivarpolitiken. Myndigheten ska utföra förhandlingsarbete för sina medlemmar och företräda dem i arbetstvister.

Myndigheten får besluta om anslutning till statliga avtalsförsäkringar av icke-statliga arbetsgivare. Ett sådant beslut förutsätter att arbetstagarna har anställningsvillkor som i fråga om avtalsförsäkringarna i huvudsak stämmer överens med villkoren för statligt anställda.

Myndigheten ska svara för sådan information, rådgivning och utbildning som arbetsgivare på det statliga området behöver. Detsamma gäller de icke-statliga arbetsgivare som myndigheten företräder. *Förordning (2013:34)*

2 § Utöver vad som följer av förordningen (1976:1021) om statliga kollektivavtal, m.m. får myndigheten också

1. företräda icke-statliga arbetsgivare som myndigheten bedömer har intressegemenskap med statliga arbetsgivare och som har uppdragit åt myndigheten att träffa kollektivavtal, samt
2. besluta om lockout eller andra stridsåtgärder mot arbetstagare hos arbetsgivaren.

3 § Myndigheten ska utföra sådana stabsuppgifter som regeringen efterfrågar hos myndigheten.

Ledning

4 § Myndigheten leds av ett arbetsgivar Kollegium.

5 § Arbetsgivar Kollegiet är beslutföret när minst hälften av ledamöterna är närvarande. Hur ledamöternas röstetal beräknas anges i en bilaga till denna förordning.

Ledningens ansvar

6 § Arbetsgivar Kollegiet ska

1. besluta om inriktningen av förhandlingsarbetet och andra arbetsgivarpolitiska frågor av principiell karaktär eller större ekonomisk betydelse,
2. besluta de närmare föreskrifter och fatta de beslut i övrigt som behövs om myndigheten som arbetsgivarorganisation och formerna för dess verksamhet,
3. säkerställa att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt, och
4. besluta om grunderna för myndighetens avgifter enligt 17 §.

Styrelsen

7 § Vid myndigheten finns en styrelse som består av högst 15 ledamöter.

8 § Styrelsen ska svara för verksamheten i enlighet med arbetsgivar Kollegiets beslut.

Styrelsen ska utifrån detta

1. i en arbetsordning besluta de närmare föreskrifter som behövs om myndighetens organisation, arbetsfördelningen mellan styrelse och myndighetschef, delegeringen av beslutanderätt inom myndigheten, handläggningen av ärenden och formerna i övrigt för verksamheten,
2. besluta en verksamhetsplan för myndigheten, och
3. avgöra andra ärenden av principiell karaktär eller större betydelse eller som avser föreskrifter.

9 § Andra ärenden än de som avses i 6 och 8 §§ får avgöras av myndighetschefen eller av den som myndighetschefen bestämmer, om inte arbetsgivarkollegiet eller styrelsen bestämt något annat.

10 § har upphävts genom förordning (2009:1034).

Anställningar och uppdrag

11 § Chefer för myndigheter som lyder omedelbart under regeringen och som anställts av regeringen är ledamöter i arbetsgivarkollegiet.

Regeringen utser övriga ledamöter i arbetsgivarkollegiet.

12 § Styrelseledamöterna utses av regeringen efter förslag från arbetsgivarkollegiet.

Vice ordföranden utses av regeringen.

13 § Generaldirektören är myndighetschef och anställs av styrelsen.

14 § Frågor om bisyssla som avses i 7 a–7 d §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning och frågor om skiljande från anställningen enligt 33 § första stycket samma lag ska prövas av styrelsen när det gäller generaldirektören.

15 § Följande frågor som rör myndighetens personal ska prövas av generaldirektören tillsammans med två andra tjänstemän vid myndigheten:

1. skiljande från anställning på grund av personliga förhållanden, när anställningen inte är en provanställning,
2. disciplinansvar,
3. åtalsanmälan, och
4. avstängning.

Tillämpligheten av vissa förordningar

16 § Det som anges om myndighetens ledning i 2 kap. 8 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska i stället avse styrelsen.

Avgifter

17 § Myndighetens verksamhet ska finansieras med avgifter som myndigheten beslutar.

17 a § Myndigheten får ta ut avgifter enligt 4 § första stycket 1–8 avgiftsförordningen (1992:191) även om villkoren i paragrafens andra stycke inte är uppfyllda.

Bestämmelsen i 7 § avgiftsförordningen om samrådsskyldighet ska inte tillämpas när det gäller myndighetens medlemsavgifter.

Myndigheten får reglera ett överskott av medlemsavgifterna genom återbetalningar till medlemmarna året efter avgiftsåret trots det som anges i 25 a § avgiftsförordningen.

Förordning (2011:1153)

Myndighetsförordningens tillämpning

18 § Följande bestämmelser i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på myndigheten:

- 2 § om myndighetens ledning,
- 4 § om ledningens ansvar,
- 5 § om delegering,
- 23 § första stycket om anställningar och uppdrag, och
- 29 § om ärendeförteckning.

I övrigt ska myndighetsförordningens bestämmelser för styrelsemyndigheter tillämpas på myndigheten.

Bilaga

Rösterna för ledamöterna i Arbetsgivarkollegiet räknas fram på följande sätt.

Ledamöterna delas in i tre grupper efter antalet anställda hos den myndighet eller icke-statlig arbetsgivare (medlem) som ledamoten är chef för. Antalet anställda fastställs utifrån senast tillgängliga lönestatistik.

De tio ledamöter som är chefer för medlemmar med flest anställda tillhör grupp 1. De tjugo ledamöter som är chefer för medlemmar som därefter har flest anställda tillhör grupp 2. Övriga medlemmar tillhör grupp 3.

Varje ledamot i grupp 3 har en röst. Ledamöterna i vardera grupperna 1 och 2 har hälften så många röster som ledamöterna i grupp 3 med avrundning till närmaste heltal. Avrundning av röster sker uppåt för grupp 1 och nedåt för grupp 2.

Rösterna för grupperna 1 och 2 fördelas lika mellan ledamöterna i respektive grupp med avrundning nedåt till närmaste heltal. Respektive grupps återstående röster fördelas med en röst per ledamot för de ledamöter i gruppen som är chefer för de största medlemmarna.

Personalföreträdarförordning (1987:1101)

(senast ändrad genom SFS 2007:744)

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller för myndigheter under regeringen i den omfattning som regeringen föreskriver i förordning med instruktion för myndigheten eller i någon annan förordning. *Förordning (2007:744)*

Definitioner

2 § Om inget annat anges har termer och uttryck som används i denna förordning samma betydelse och tillämpningsområde som i myndighetsförordningen (2007:515).

Med *personalföreträdare* avses den som särskilt har utsetts att i myndighetens ledning företräda dem som är anställda hos myndigheten.

Med *personalansvarsnämnd* avses en särskild nämnd vid myndigheten med uppgifter enligt 25 § myndighetsförordningen. *Förordning (2007:744)*

Personalföreträdamans behörighet

3 § Vid affärsverken är personalföreträdamans ledamöter i styrelserna.

4 § Vid styrelsemyndigheter och nämndmyndigheter har personalföreträdamans rätt att närvara och yttra sig vid all handläggning i styrelsen eller nämnden. *Förordning (2007:744)*

5 § har upphävts genom förordning (2007:744).

6 § Vid enrådighetsmyndigheter har personalföreträdamans rätt att närvara och yttra sig när myndighetschefen slutligt handlägger sådana frågor som chefen har ansvar för enligt 4 § myndighetsförordningen (2007:515) eller myndighetens instruktion.

Förordning (2007:744)

7 § Att personalföreträdamans är ledamöter i en personalansvarsnämnd vid myndigheten framgår av myndighetsförordningen (2007:515). *Förordning (2007:744)*

Förordnande av personalföreträdare, m.m.

8 § För varje myndighet utses två eller, om det finns särskilda skäl till det, tre personalföreträdare.

Dessutom utses en ersättare för varje personalföreträdare. Därvid tillämpas 9–11 §§. *Förordning (1988:383)*

9 § Om en arbetstagarorganisation företräder minst 80 procent av de anställda vid en annan myndighet än ett affärsverk, utser och entledigar den organisationen båda personalföreträdamans. Om det finns tre personalföreträdare vid myndigheten, utser och entledigar den organisation som är den näst största med hänsyn till antalet medlemmar bland de anställda en av dem.

I andra fall utser och entledigar de två arbetstagarorganisationer som är de största med hänsyn till antalet medlemmar bland de anställda vid myndigheten vardera en av personalföreträdamans. Om det finns tre personalföreträdare vid myndigheten, utser och entledigar de tre organisationer som är de största med hänsyn till antalet medlemmar bland de anställda vardera en av dem.

Denna paragraf tillämpas bara i den mån något annat inte följer av kollektivavtal.

10 § Personalföreträdamans i affärsverkens styrelser utses och entledigas av regeringen efter förslag av de arbetstagarorganisationer som företräder de anställda vid verket.

Förslagen avges med tillämpning av 9 §. Om verket ingår i en affärsverkskoncern, bör därvid beaktas att personalföreträdamans företräder också de anställda i de företag som ingår i koncernen.

Offentlig
anställning

11 § Personalföreträdare får bara den vara som är anställd vid myndigheten eller ett företag inom affärsverkskoncernen, om det inte finns särskilda skäl till något annat.

Förordning (2007:744)

12 § När personalföreträdarna företar resor med anledning av uppdraget, har de samma rätt till reseförmåner som gäller för statstjänstemän i allmänhet.

Jäv

13 § Personalföreträdarna får inte delta i eller närvara vid handläggningen av frågor som rör

1. förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
2. uppsägning av kollektivavtal,
3. arbetskonflikter,
4. rättstvister mellan myndigheten och en arbetstagarorganisation.

14 § Av 11 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) framgår att den som ska handlägga ett ärende är jävig bland annat om det finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans eller hennes opartiskhet i ärendet.

När styrelsen eller personalansvarsnämnden handlägger ett ärende där en arbetstagarorganisation har ett intresse att bevaka, ska en personalföreträdare inte anses jävig enligt den paragrafen enbart på grund av att

- han eller hon är förtroendeman eller funktionär hos organisationen, eller
- han eller hon har företrätt denna i förhandlingar enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. *Förordning (2007:744)*

Beslut

15 § Frågor om tillämpningen av 6 § prövas av myndighetschefen. Personalföreträdarna får då närvara och yttra sig.

Frågor om vad som ska anses som särskilda skäl enligt 8 eller 11 § prövas av myndighetschefen. När det gäller affärsverken, prövas de dock av regeringen. *Förordning (2007:744)*

Överklagande

16 § har upphävts genom förordning (2003:476).

17 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas. *Förordning (2003:476)*

UTDRAG

Kommunallag (1991:900)

Regler i kommunallagen avseende förtroendevalda finns på s. 594; red.anm.

7 kap. Medbestämmandeformer*Partssammansatta organ*

1 § Om inte något annat följer av lag eller annan författning, får det i en kommun eller ett landsting lämnas över till partssammansatta organ att inom en nämnds verksamhetsområde svara för beredning, förvaltning och verkställighet.

Detta gäller dock bara ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller landstinget som arbetsgivare och dess anställda, samt beträffande en gemensam nämnd, förhållandet mellan de samverkande kommunerna eller landstingen som arbetsgivare och deras anställda. *Lag (1997:550)*

2 § Partssammansatta organ får inte avgöra frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.

De får inte heller avgöra ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild.

3 § Partssammansatta organ inrättas av fullmäktige.

4 § Fullmäktige skall fastställa ett partssammansatt organs uppgifter, sammansättning, mandattid och verksamhetsformer i ett reglemente.

5 § Ett partssammansatt organ skall bestå av företrädare för dels kommunen eller landstinget, dels de anställda.

Kommunens eller landstingets företrädare väljs av fullmäktige eller, om fullmäktige bestämmer det, av en nämnd.

De anställdas företrädare utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller landstinget har slutit kollektivavtal med om partssammansatta organ.

6 § På ett partssammansatt organ skall tillämpas

1. 4 kap. 22 § om reservation,
2. 6 kap. 24–27 §§ om jäv, och
3. 6 kap. 30 § om protokollföring, protokolls innehåll, justering av protokoll och tillkännagivande om justeringen.

7 § En nämnd inom vars verksamhetsområde ett partssammansatt organ har tillsatts får återkalla uppdrag som har lämnats över till organet, om det finns synnerliga skäl för det.

Närvarorätt för personalföreträdare

8 § Företrädare för de anställda hos en kommun eller ett landsting (*personalföreträdare*) får, i den omfattning som anges i 9–13 §§, närvara vid sammanträden med andra nämnder än styrelsen. Företrädare för anställda i kommuner eller landsting som samverkar i en gemensam nämnd får i motsvarande omfattning närvara vid sammanträden med den gemensamma nämnden.

Närvarorätt saknas dock vid revisorernas sammanträden, i patientnämnder, valnämnder och överförmyndarnämnder. *Lag (1999:621)*

9 § Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller landstinget som arbetsgivare och dess anställda. Nämnden får i särskilda fall besluta att personalföreträdarna får närvara även vid behandlingen av andra ärenden.

10§ Personalföreträdarna har inte rätt att närvara när ärenden av följande slag handläggs:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
2. förhandlingar med en arbetstagarorganisation,
3. uppsägningar av kollektivavtal,
4. arbetskonflikter,
5. rättstvister mellan kommunen eller landstinget och en arbetstagarorganisation, och
6. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster. *Lag (1994:690)*

11§ Personalföreträdarna har rätt att delta i nämndens överläggningar men inte i besluten.

12§ En nämnd är skyldig att, med iakttagande av föreskrifterna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lämna personalföreträdarna de upplysningar som behövs för deras verksamhet. *Lag (2009:447)*

13§ Personalföreträdarna utses särskilt för varje nämnd bland de anställda hos kommunen eller landstinget, i första hand bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde.

Högst tre personalföreträdare och en ersättare för var och en av dem får finnas för varje nämnd.

14§ Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller landstinget har kollektivavtal med.

15§ Vad som föreskrivs i denna lag om jäv för den som skall handlägga ett ärende hos en nämnd skall gälla också för personalföreträdare i nämnden.

Jäv enligt 6 kap. 25 § 5 skall dock inte anses föreligga enbart på grund av att personalföreträdaren

1. är förtroendeman eller funktionär hos en arbetstagarorganisation som har intressen att bevaka i ärendet, eller
2. har, i den egenskap som anges i 1, företrätt organisationen i en sådan förhandling i ärendet som har ägt rum enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Lag (2003:519)

16§ Personalföreträdarna skall kallas till sammanträden på samma sätt som gäller för ledamöterna i nämnden. Ersättarna kallas bara när de skall tjänstgöra som personalföreträdare.

17§ Beslut som fattas vid ett sammanträde dit personalföreträdarna har tillträde blir inte ogiltiga på grund av att personalföreträdarna eller någon av dem inte har kallats till sammanträdet.

Självförvaltningsorgan

18§ Om inte något annat följer av lag eller annan författning, får fullmäktige besluta att en nämnd får uppdra åt ett självförvaltningsorgan under nämnden att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Fullmäktige får i ett sådant fall även besluta att nämnden får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda eller som i övrigt avses i 6 kap. 34 § får dock inte delegeras till ett självförvaltningsorgan.

De beslut som självförvaltningsorganet fattar med stöd av uppdrag enligt första stycket skall anmälas till nämnderna, som bestämmer i vilken ordning detta skall ske.

Lag (2002:249)

19§ Nämnden skall i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid. *Lag (1994:690)*

20 § Ett självförvaltningsorgan skall bestå av företrädare för dem som nyttjar anläggningen eller institutionen och de anställda där. Företrädarna för nyttjarna skall vara fler än dem som företräder de anställda.

Nämnden väljer på förslag av nyttjarna de ledamöter och ersättare som skall företräda nyttjarna och på förslag av de anställda dem som skall företräda de anställda.

Lag (1994:690)

21 § De ledamöter och ersättare som företräder nyttjarna har rätt till den ledighet från sina anställningar som behövs för uppdraget och de ekonomiska förmåner som fullmäktige bestämt för de förtroendevalda i kommunen eller landstinget. *Lag (1994:690)*

22 § En nämnd får helt eller delvis återkalla ett uppdrag som har givits till ett självförvaltningsorgan, om det finns särskilda skäl för det.

Detsamma gäller uppdraget för enskild ledamot. *Lag (1994:690)*

UTDRAG

Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Regler i lagen om vissa kommunala befogenheter avseende arbetsmarknadsåtgärder finns på s. 802; red.anm.

6 kap. Övriga befogenhetsutvidgande bestämmelser (3 §)

Kommunal delegation

Arbetsgivarfrågor

3 § En kommun som tillhör en sammanslutning av kommuner med uppgift att tillvarata medlemmarnas intressen såsom arbetsgivare, får uppdra åt sammanslutningen att med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal eller på annat sätt enhetligt reglera anställningsvillkoren för sådana arbetstagare i kommunens tjänst, vars villkor inte ska fastställas av någon statlig myndighet.

Kommunen får bestämma att uppdrag enligt första stycket får lämnas av en nämnd som handlägger frågor om anställningsvillkor för arbetstagare i kommunens tjänst.

Med kommun jämställs i denna paragraf landsting och annan kommunal förvaltningsenhet.

Offentlig
anställning

Tjänstledighetsförordning (1984:111)

(senast ändrad genom SFS 2010:1663)

Tillämpningsområde m.m.	590
Ledighet för utlandstjänstgöring m.m.	591
Föräldraledighet	592
Ledighet för vissa kommunala uppdrag	592
Ledighet för facklig anställning	592
Annan ledighet	592
Avslutande bestämmelser	592

Tillämpningsområde m.m.

1 § I denna förordning finns föreskrifter om prövningen av vissa frågor om tjänstledighet från anställningar vid myndigheterna under regeringen, dock inte affärsverken.

Föreskrifterna tillämpas bara, om något annat inte följer av lag, av föreskrifter som har meddelats av regeringen eller av kollektivavtal. *Förordning (1991:1747)*

2 § En arbetstagares rätt till tjänstledighet regleras i bland annat följande föreskrifter.

<i>Författning</i>	<i>Föreskrift om tjänstledighet</i>
Regeringsformen	4 kap. 6 § för att fullgöra uppdrag som ledamot av riksdagen
Anställningsförordningen (1994:373)	19 § i vissa fall får en anställd med fullmakt ha flera anställningar
Lagen (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen	6 §
Lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning	1 §
Lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet	17 § för att delta i förhandling
Arbetsmiljölagen (1977:1160)	6 kap. 5 och 15 §§ för att fullgöra uppgifter som skyddsombud eller ledamot av skyddskommitté
Lagen (1979:1184) om rätt till ledighet för vissa föreningsuppdrag inom skolan, m.m.	3 §
Denna förordning (1984:111)	5 §
Lagen (1986:163) om rätt till ledighet för svenskundervisning för invandrare	3 §
Lagen (1988:1465) om ledighet för närståendevård	20 §
Kommunallagen (1991:900)	4 kap. 11 § för att fullgöra kommunala förtroendeuppdrag 4 kap. 32 § för att tjänstgöra som politisk sekreterare

Författning	Föreskrift om tjänstledighet
Föräldraledighetslagen (1995:584)	3–9 §§
Lagen (1997:1293) om rätt till ledighet för att bedriva näringsverksamhet	1 §
Lagen (1998:209) om rätt till ledighet av trängande familjeskäl	1 §
<i>Förordning (2010:1663)</i>	

3–4 §§ har upphävts genom förordning (1991:369).

Ledighet för utlandstjänstgöring m.m.

5 § En arbetstagare hos en statlig myndighet skall beviljas tjänstledighet för en anställning under högst åtta år i Nordiska ministerrådets sekretariat, i Nordiska rådets presidiesekretariat eller i en samnordisk institution.

Vid tillämpningen av första stycket beaktas

- avtalet (SÖ 1989:60) mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige den 13 maj 1987 om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat jämte tilläggsprotokoll,
- avtalet (SÖ 1989:67) mellan samma länder den 9 december 1988 om den rättsliga ställningen för samnordiska institutioner och deras anställda. *Förordning (1991:369)*

5 a § En arbetstagare bör beviljas tjänstledighet för en tidsbegränsad anställning i Europeiska unionens institutioner eller organ.

En arbetstagare, vars make är tjänstledig enligt första stycket, bör medges tjänstledighet för att vistas tillsammans med maken på stationeringsorten.

Medgivande till ledighet bör lämnas, om det inte finns synnerliga skäl för något annat.

Förordning (1996:41)

6 § En arbetstagare, vars make är anställd hos en statlig myndighet och i denna anställning stationerad utomlands, bör beviljas tjänstledighet för att vistas tillsammans med maken på stationeringsorten, om det inte finns synnerliga skäl för något annat.

Tjänstledighet enligt första stycket får omfatta sammanlagt högst fyra år eller, om maken är anställd inom utrikesförvaltningen, sammanlagt högst 12 år. *Förordning (1991:369)*

7 § En arbetstagare bör beviljas tjänstledighet för anställning utomlands inom offentlig eller privat biståndsverksamhet, om det inte finns synnerliga skäl för något annat.

En arbetstagare, vars make är tjänstledig enligt första stycket, bör beviljas tjänstledighet för att vistas tillsammans med maken på stationeringsorten utomlands, om det inte finns synnerliga skäl för något annat.

Tjänstledighet enligt andra stycket bör omfatta sammanlagt högst fyra år.

Förordning (1991:369)

7 a § En arbetstagare bör beviljas tjänstledighet för en verksamhet som i huvudsak bedrivs utomlands i direkt syfte att främja svensk export.

En arbetstagare, vars make är tjänstledig enligt första stycket, bör beviljas tjänstledighet för att vistas tillsammans med maken på stationeringsorten utomlands.

Tjänstledighet enligt andra stycket får omfatta sammanlagt högst fyra år.

Förordning (1991:369)

7 b § Vid tillämpningen av 5 a, 6, 7 och 7 a §§ likställs med make den som arbetstagaren varaktigt sammanbor med under äktenskapsliknande förhållanden. *Förordning (1996:41)*

Offentlig
anställning

Föräldraledighet

8 § En arbetstagare bör, utöver vad som sägs i föräldraledighetslagen (1995:584), i regel beviljas förkortning av arbetstiden (partiell ledighet) för vård av barn intill utgången av det skolår då barnet fyller 12 år. Med skolår avses här tiden från en hösttermins början till nästa hösttermins början. *Förordning (1999:863)*

9 § Vid tillämpningen av 8 § likställs med förälder både fosterförälder och den som stadigvarande sammanbor med förälder och som är eller har varit gift med eller har eller har haft barn med föräldern. *Förordning (1991:369)*

Ledighet för vissa kommunala uppdrag

10 § En arbetstagare, som av en beslutande församling eller nämnd i en kommun eller ett landsting har fått ett uppdrag som grundar sig på en författningsbestämmelse, bör beviljas tjänstledighet för att fullgöra uppdraget, om det inte finns synnerliga skäl för något annat. *Förordning (1999:863)*

Ledighet för facklig anställning

10 a § Tjänstledighet bör i regel beviljas för en anställning som facklig funktionär hos en arbetstagarorganisation som har till uppgift att ta till vara arbetstagarnas intressen på en myndighet. *Förordning (1991:369)*

Annan ledighet

10 b § Även i andra fall än som avses i 5–10 a §§ eller i någon annan författning får en arbetstagare beviljas tjänstledighet, om det finns särskilda skäl för det och det kan ske utan olägenheter för myndighetens verksamhet.

Vid prövningen av frågor om partiell tjänstledighet skall myndigheten särskilt ta hänsyn till arbetstagarens familjesociala förhållanden. *Förordning (1991:1747)*

Avslutande bestämmelser

11 § Tjänstledighet bör tidsbegränsas. *Förordning (1991:369)*

12 § Tjänstledighet för längre tider bör i regel inte beviljas en arbetstagare som har varit anställd bara en kortare tid hos myndigheten. *Förordning (1991:369)*

13 § har upphävts genom förordning (1991:369).

14 § har upphävts genom förordning (1988:1023).

15 § Om tjänstledigheter som grundas på samma omständighet är åtskilda bara av tjänstgöringsfria dagar, skall den senaste tjänstledigheten anses omfatta också dessa mellanliggande dagar, även när detta inte framgår av tjänstledighetsbesluten.

Som tjänstgöringsfrihet enligt första stycket räknas inte ferier för personal vid statliga skolor. *Förordning (1991:369)*

16 § En myndighets beslut i ärenden om tjänstledighet enligt denna förordning får inte överklagas. *Förordning (1999:863)*

DOMSTOLSVÄRKET FÖRFATTNINGSSAMLING

DVFS 1996:19 Förordning om ledighet för domare

(senast ändrad genom DVFS 2013:5)

1 § I denna förordning finns bestämmelser om en domares ledighet för att ha en annan anställning. Bestämmelserna gäller ordinarie och icke ordinarie domare i hovrätt, kamrarrätt, tingsrätt och förvaltningsrätt samt justitiesekreterare. *DVFS (2012:6)*

2 § Ordinarie domare och assessorer är utan särskilt beslut lediga när de har en tidsbegränsad högre anställning som domare inom Sveriges Domstolar eller en tidsbegränsad anställning som departementsråd eller chefstjänsteman i Regeringskansliet. *DVFS (2012:6)*

3 § Ordinarie domare får beviljas ledighet för att

- ha en tidsbegränsad anställning i regeringskansliet eller inom kommittéväsendet,
- ha en tidsbegränsad anställning i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, specialdomstol eller annan domstolsliknande nämnd än Statens va-nämnd och Allmänna reklamationsnämnden,
- under högst tre år inom en femårsperiod ha en anställning i Förenta nationernas organ, i Europeiska unionens institutioner eller organ eller i internationell domstol eller tribunal, eller
- under högst ett år pröva en annan anställning än som avses ovan eller i 2 §.

DVFS (2003:10)

4 § Assessorer och fiskaler är utan särskilt beslut lediga när de tjänstgör i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol eller hyreshännd.

Att assessorer och fiskaler är lediga utan särskilt beslut när de har en tidsbegränsad anställning som sakkunnig i Regeringskansliet följer av kollektivavtal. *DVFS (2012:6)*

5 § Assessorer får beviljas ledighet för att

- ha en tidsbegränsad anställning som föredragande hos Riksdagens ombudsmän,
- ha en tidsbegränsad anställning som föredragande hos Justitiekanslern,
- ha en tidsbegränsad anställning som sekreterare i Marknadsdomstolen eller Statens va-nämnd,
- ha en tidsbegränsad anställning som rättssekreterare i Arbetsdomstolen,
- ha en tidsbegränsad anställning som adjungerad ledamot i Patentbesvärsträtten,
- ha en tidsbegränsad anställning som jurist hos en myndighet under riksdagen eller regeringen, eller
- ha en anställning som föredragande i riksdagens utskott. *DVFS (2013:5)*

Offentlig
anställning

6 § Assessorer och fiskaler som har fullgjort den tjänstgöring i underrätt som krävs för anställning som assessor får beviljas ledighet för att under högst tre år inom en femårsperiod ha en anställning i Förenta nationernas organ, i Europeiska unionens institutioner eller i en internationell domstol eller tribunal. *DVFS (2012:6)*

7 § Assessorer och fiskaler som har fullgjort den tjänstgöring i överrätt som krävs för anställning som tingsfiskal eller förvaltningsrättsfiskal får beviljas ledighet för att under högst ett år inom en treårsperiod pröva en annan anställning än den som avses i 2 och 4–6 §§. *DVFS (2012:6)*

8 § Beslut om beviljande av ledighet enligt 3 och 5–7 §§ fattas av domstolen såvitt avser icke ordinarie domare och andra ordinarie domare än domstolschefer.

Domstolsverket fattar beslut om beviljande av ledighet för domstolschefer samt, såvitt avser andra domare, beslut om beviljande av ledighet med stöd av 10 b § tjänstledighetsförordningen (1984:111) för att ha anställning av annat slag eller under annan tid än som anges i 2–7 §§.

9 § Om domstolen eller Domstolsverket anser att en ansökan om ledighet inte bör beviljas, skall ärendet överlämnas till regeringen.

UTDRAG

Kommunallag (1991:900)

Regler i kommunallagen avseende medbestämmandereformer finns på s. 587; red.anm.

4 kap. De förtroendevalda (1, 11 och 30–32 §§)*Definition*

1 § Med förtroendevalda avses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.

En förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid ska ha benämningen kommunalråd, landstingsråd eller oppositionsråd eller en annan benämning som fullmäktige bestämmer. *Lag (2013:1053)*

Ledighet från anställning

11 § Förtroendevalda har rätt till den ledighet från sina anställningar som behövs för att de ska kunna fullgöra sina uppdrag. Ledigheten ska omfatta tid för

1. möten i kommunala organ,
2. andra möten som är nödvändiga för uppdragen,
3. resor till och från mötena, och
4. behövlig dygnsvila omedelbart före eller efter mötena.

Rätt till ledighet enligt första stycket ska gälla även av fullmäktige utsedda styrelseledamöter, styrelsesuppleanter och lekmannarevisorer eller motsvarande andra revisorer och deras suppleanter i sådana juridiska personer som avses i 3 kap. 16 a–18 b §§.

Lag (2014:573)

Politiska sekreterare

30 § Kommuner och landsting får anställa politiska sekreterare att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet. *Lag (1994:690)*

31 § Politiska sekreterare får inte anställas för längre tid än till utgången av det år då val av fullmäktige förrättas nästa gång i hela landet.

Lagen (1982:80) om anställningsskydd skall inte tillämpas för dem. *Lag (1994:690)*

32 § En politisk sekreterare har rätt till den ledighet från sin anställning som behövs för tjänstgöringen. *Lag (1994:690)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser*2013:1053*

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2014.
2. Äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för partistöd som avser tid före den 15 oktober 2014.

2014:573

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015 i fråga om 6 kap. 8 a § och i övrigt den 1 januari 2015.
2. Den nya föreskriften i 3 kap. 17 § 6 tillämpas inte för verksamhet enligt avtal som ingåtts före den 1 januari 2015. Detta gäller även om ett sådant avtal har förlängts för tid från och med den 1 januari 2015.
3. Den nya föreskriften i 3 kap. 18 b § ska, såvitt den avser insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare inte tillämpas för de stiftelser som bildas före den 1 januari 2015.
4. För sådant avtal om överlämnande av vården av en kommunal angelägenhet som avses i 3 kap. 19 § som ingåtts före den 1 januari 2015 gäller äldre bestämmelser. Detta gäller även om ett sådant avtal har förlängts för tid från och med den 1 januari 2015.
5. För verksamhet enligt sådant avtal som avses i 3 kap. 19 a § som ingåtts före den 1 januari 2015 gäller äldre bestämmelser. Detta gäller även om ett sådant avtal har förlängts för tid från och med den 1 januari 2015.

Lag (1987:439) om inskränkning i rätten att överklaga

(senast ändrad genom SFS 1999:862)

1 § När en tvist som rör beslut av en arbetsgivare med offentlig ställning skall handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetsstviser, får arbetstagaren inte överklaga beslutet hos regeringen, en förvaltningsdomstol eller en förvaltningsmyndighet.

2 § har upphävts genom lag (1999:862).

Propositioner

SFS 1987:439

SFS 1991:1680

SFS 1999:862

Prop. 1986/87:84

Prop. 1991/92:17

Prop. 1998/99:138

Förordning (1991:1751) om vissa personalfrågor i samband med arbetskonflikter

(senast ändrad genom SFS 2004:934)

Förordningens tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns föreskrifter som gäller för anställningar vid myndigheterna under regeringen, dock inte affärsverken. *Förordning (2004:934)*

2 § Med arbetskonflikt avses i förordningen strejk eller någon annan därmed jämförlig stridsåtgärd eller lockout.

Tjänstgöring

3 § De arbetstagare som deltar i en arbetskonflikt får inte tas i anspråk för sådan tjänstgöring som avses i förordningen (FFS 1987:8) om frivillig tjänstgöring vid försvarsmakten.

Nyanställning

4 § De arbetstagare som deltar i en arbetskonflikt vid en myndighet får nyanställas vid en annan myndighet bara om den nya anställningen skall gälla tidigast från och med den dag då arbetskonflikten har upphört.

Återbetalning av avlöningsförmåner

5 § Om en arbetstagare har fått en avlöningsförmån för en tid då han eller hon har deltagit i en arbetskonflikt, skall Arbetsgivarverket – eller den myndighet som verket bestämmer – besluta när och hur förmånen skall återbetalas. *Förordning (2004:934)*

Offentlig
anställning

UTDRAG

Tryckfrihetsförordning (1949:105)

1 kap. Om tryckfrihet (1 §)

1 § Med tryckfrihet förstås varje svensk medborgares rätt att, utan några av myndighet eller annat allmänt organ i förväg lagda hinder, utgiva skrifter, att sedermera endast införlaglig domstol kunna tilltalas för deras innehåll, och att icke i annat fall kunna straffas därför, än om detta innehåll strider mot tydlig lag, given att bevara allmänt lugn, utan att återhålla allmän upplysning.

I överensstämmelse med de i första stycket angivna grunderna för en allmän tryckfrihet och till säkerställande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall det stå varje svensk medborgare fritt att, med iakttagande av de bestämmelser som äro i denna förordning meddelade till skydd för enskild rätt och allmän säkerhet, i tryckt skrift yttra sina tankar och åsikter, offentliggöra allmänna handlingar samt meddela uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst.

Det skall ock stå envar fritt att, i alla de fall då ej annat är i denna förordning föreskrivet, meddela uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst för offentliggörande i tryckt skrift till författare eller annan som är att anse som upphovsman till framställning i skriften, till skriftens utgivare eller, om för skriften finnes särskild redaktion, till denna eller till företag för yrkesmässig förmedling av nyheter eller andra meddelanden till periodiska skrifter.

Vidare skall envar äga rätt att, om ej annat följer av denna förordning, anskaffa uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst för att offentliggöra dem i tryckt skrift eller för att lämna meddelande som avses i föregående stycke. *Lag (1976:955)*

2 kap. Om allmänna handlingars offentlighet

1 § Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall varje svensk medborgare ha rätt att taga del av allmänna handlingar. *Lag (1976:954)*

2 § Rätten att taga del av allmänna handlingar får begränsas endast om det är påkallat med hänsyn till

1. rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation,
2. rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik,
3. myndighets verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn,
4. intresset att förebygga eller beivra brott,
5. det allmännas ekonomiska intresse,
6. skyddet för enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden,
7. intresset att bevara djur- eller växtart.

Begränsning av rätten att taga del av allmänna handlingar skall angivas noga i bestämmelse i en särskild lag eller, om så i visst fall befinnes lämpligare, i annan lag vartill den särskilda lagen hänvisar. Efter bemyndigande i sådan bestämmelse får dock regeringen genom förordning meddela närmare föreskrifter om bestämmelsens tillämplighet.

Utän hinder av andra stycket får i bestämmelse som där avses riksdagen eller regeringen tilläggas befogenhet att efter omständigheterna medgiva att viss handling lämnas ut. *Lag (1976:954)*

3 § Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. Handling är allmän, om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet.

En upptagning som avses i första stycket anses förvarad hos myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling

anses dock förvarad hos myndigheten endast om myndigheten kan göra sammanställningen tillgänglig med rutinbetonade åtgärder.

En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses dock inte förvarad hos myndigheten om sammanställningen innehåller personuppgifter och myndigheten enligt lag eller förordning saknar befogenhet att göra sammanställningen tillgänglig. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person. *Lag (2002:907)*

4 § Brev eller annat meddelande som är ställt personligen till den som innehar befattning vid myndighet anses som allmän handling, om handlingen gäller ärende eller annan fråga som ankommer på myndigheten och ej är avsedd för mottagaren endast som innehavare av annan ställning. *Lag (1976:954)*

5 § Med myndighet likställs i detta kapitel riksdagen och beslutande kommunal församling. *Lag (1998:1701)*

6 § Handling anses inkommen till myndighet, när den har anlät till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. I fråga om upptagning som avses i 3 § första stycket gäller i stället att den anses inkommen till myndighet när annan har gjort den tillgänglig för myndigheten på sätt som anges i 3 § andra stycket.

Tävlingsskrift, anbud eller annan sådan handling som enligt tillkännagivande skall avlämnas i förseglat omslag anses ej inkommen före den tidpunkt som har bestämts för öppnandet. Åtgärd som någon vidtager endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring av handling, som myndighet har tillhandahållit, skall ej anses leda till att handling är inkommen till den myndigheten. *Lag (1976:954)*

7 § Handling anses upprättad hos myndighet, när den har expedierats. Handling som ej har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen ej hänför sig till visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

I stället för vad som föreskrives i första stycket gäller att handling anses upprättad,

1. diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som föres fortlöpande, när handlingen har färdigställts för anteckning eller införing,
2. dom och annat beslut, som enligt vad därom är föreskrivet skall avkunnas eller expedieras, samt protokoll och annan handling i vad den hänför sig till sådant beslut, när beslutet har avkunnats eller expedierats,
3. annat myndighets protokoll och därmed jämförliga anteckningar, när handlingen har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts, dock ej protokoll hos riksdagens utskott, kommuns revisorer eller statliga kommittéer eller hos kommunal myndighet i ärende som denna endast bereder till avgörande. *Lag (2002:1049)*

Offentlig
anställning

8 § Har organ som ingår i eller är knutet till ett verk eller liknande myndighetsorganisation överlämnat handling till annat organ inom samma myndighetsorganisation eller framställt handling för sådant överlämnande, skall handlingen ej anses som därigenom inkommen eller upprättad i annat fall än då organen uppträda som självständiga i förhållande till varandra. *Lag (1976:954)*

9 § Hos myndighet tillkommen minnesanteckning som ej har expedierats skall ej heller efter den tidpunkt då den enligt 7 § är att anse som upprättad anses som allmän handling hos myndigheten, om den icke tages om hand för arkivering. Med minnesanteckning förstås promemoria och annan uppteckning eller upptagning som har kommit till endast för ärendes föredragning eller beredning, dock ej till den del den har tillfört ärendet sakkuppgift.

Utkast eller koncept till myndighets beslut eller skrivelse och annan därmed jämställd handling som ej har expedierats anses ej som allmän handling, såvida den icke tages om hand för arkivering. *Lag (1976:954)*

10§ Handling som förvaras hos en myndighet endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning anses inte som allmän handling hos den myndigheten.

Som allmän handling anses inte handling som en myndighet förvarar endast i syfte att kunna återskapa information som har gått förlorad i en myndighets ordinarie system för automatiserad behandling av information (säkerhetskopior). *Lag (2010:1342)*

11§ Som allmän handling anses ej

1. brev, telegram eller annan sådan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för befordran av meddelande,
2. meddelande eller annan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för offentliggörande i periodisk skrift som utgives genom myndigheten,
3. tryckt skrift, ljud- eller bildupptagning eller annan handling som ingår i bibliotek eller som från enskild har tillförts allmänt arkiv uteslutande för förvaring och vård eller forsknings- och studieändamål eller privata brev, skrifter eller upptagningar som eljest ha överlämnats till myndighet uteslutande för ändamål som nu angivits,
4. upptagning av innehållet i handling som avses i 3, om upptagningen förvaras hos myndighet där den ursprungliga handlingen ej skulle vara att anse som allmän.

Det som föreskrivs i första stycket 3 om handling som ingår i bibliotek tillämpas inte på upptagning i en databas som en myndighet har tillgång till enligt avtal med en annan myndighet, om upptagningen är allmän handling hos den myndigheten. *Lag (2002:907)*

12§ Allmän handling som får lämnas ut skall på begäran genast eller så snart det är möjligt på stället utan avgift tillhandahållas den, som önskar taga del därav, så att handlingen kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. Handling får även skrivas av, avbildas eller tagas i anspråk för ljudöverföring. Kan handling ej tillhandahållas utan att sådan del därav som icke får lämnas ut röjes, skall den i övriga delar göras tillgänglig för sökanden i avskrift eller kopia.

Myndighet är icke skyldig att tillhandahålla handling på stället, om betydande hinder möter. I fråga om upptagning som avses i 3§ första stycket föreligger ej heller sådan skyldighet, om sökanden utan beaktansvärd olägenhet kan taga del av upptagningen hos närbelägen myndighet. *Lag (1976:954)*

13§ Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot fastställd avgift få avskrift eller kopia av handlingen till den del den får lämnas ut. En myndighet är dock inte skyldig att i större utsträckning än vad som följer av lag lämna ut en upptagning för automatiserad behandling i annan form än utskrift. En myndighet är inte heller skyldig att framställa kopia av karta, ritning, bild eller annan i 3§ första stycket avsedd upptagning än som nyss har angivits, om svårighet möter och handlingen kan tillhandahållas på stället.

Begäran att få avskrift eller kopia av allmän handling skall behandlas skyndsamt.

Lag (2002:907)

14§ Begäran att få taga del av allmän handling göres hos myndighet som förvarar handlingen.

Begäran prövas av myndighet som anges i första stycket. Om särskilda skäl föranleda det, får dock i bestämmelse som avses i 2§ andra stycket föreskrivas att prövningen vid tillämpningen av bestämmelsen skall ankomma på annan myndighet. I fråga om handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet kan även genom förordning föreskrivas att endast viss myndighet får pröva frågan om utlämnande. I de nu nämnda fallen skall begäran om utlämnande genast hänskjutas till behörig myndighet.

Myndighet får inte på grund av att någon begär att få taga del av allmän handling efterforska vem han är eller vilket syfte han har med sin begäran i större utsträckning än som behövs för att myndigheten skall kunna pröva om hinder föreligger mot att handlingen lämnas ut. *Lag (1982:939)*

15§ Om annan än riksdagen eller regeringen avslår begäran att få taga del av handling eller lämnar ut allmän handling med förbehåll, som inskränker sökandens rätt att yppa dess innehåll eller eljest förfoga över den, får sökanden föra talan mot beslutet. Talan mot beslut av statsråd skall föras hos regeringen och talan mot beslut av annan myndighet hos domstol.

I den i 2 § omnämnda lagen skall närmare angivas hur talan mot beslut som avses i första stycket skall föras. Sådan talan skall alltid prövas skyndsamt.

Angående rätt att föra talan mot beslut av myndighet som lyder under riksdagen är särskilt föreskrivet. *Lag (1976:954)*

16§ Anteckning om hinder att lämna ut allmän handling får göras endast på handling som omfattas av bestämmelse som avses i 2 § andra stycket. Härvid skall tillämplig bestämmelse angivas. *Lag (1976:954)*

17§ I lag får föreskrivas att regeringen eller beslutande kommunal församling får besluta att allmänna handlingar som hänför sig till myndighets verksamhet, vilken skall övertas av enskilt organ, får överlämnas till det organet för förvaring, om detta behöver handlingarna i verksamheten, utan att handlingarna därigenom upphör att vara allmänna. Ett sådant organ skall i fråga om överlämnade handlingar jämföras med myndighet vid tillämpningen av 12–16 §§.

I lag får även föreskrivas att regeringen får besluta att allmänna handlingar får överlämnas till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, utan att handlingarna därigenom upphör att vara allmänna. Detta gäller handlingar som senast den 31 december 1999 har kommit in till eller upprättats hos

1. myndigheter som har upphört och som har haft uppgifter som hänför sig till Svenska kyrkans verksamhet, eller
2. Svenska kyrkans beslutande församlingar.

Vid tillämpningen av 12–16 §§ skall Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar jämföras med myndighet i fråga om överlämnade handlingar. *Lag (1998:1701)*

18§ Grundläggande bestämmelser om hur allmänna handlingar skall bevaras samt om gallring och annat avhändande av sådana handlingar meddelas i lag. *Lag (2002:907)*

UTDRAG

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Avdelning I Inledande bestämmelser	601
1 kap. Lagens innehåll	601
2 kap. Lagens tillämpningsområde	602
3 kap. Definitioner	603
Definitioner	603
Avdelning III Allmänna bestämmelser om sekretess	604
7 kap. Grundläggande bestämmelser	604
Förbud mot utnyttjande av en sekretessreglerad uppgift	604
Konsekvenser av att en sekretessreglerad uppgift lämnas till en annan myndighet m.m.	604
Konkurrens mellan sekretessbestämmelser	604
Tillämpningen av bestämmelser om överföring av sekretess i vissa fall	604
Beräkning av sekretesstid	604
10 kap. Sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess (1–4, 11–14, 18 och 27 §§)	605
Bestämmelser som gäller till förmån för såväl enskilda som myndigheter	605
Bestämmelser som gäller till förmån för enskilda	605
Bestämmelser som gäller till förmån för myndigheter	606
11 kap. Överföring av sekretess (2 och 5 §§)	607
Bestämmelser om överföring av sekretess	607
13 kap. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (1 och 2 §§) ...	607
14 kap. Ansvar	607
Avdelning IV Sekretess till skydd för allmänna intressen	608
19 kap. Sekretess till skydd för det allmännas ekonomiska intresse (1–9 §§)	608
Myndighets affärsverksamhet m.m.	608
Upphandling m.m.	608
Undantag från sekretess	608
Upplåning	609
Tekniska undersökningar	609
Fackliga förhandlingar m.m.	609
Rättsliga tvister	609
Avdelning V Sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden	610
23 kap. Sekretess till skydd för enskild i utbildningsverksamhet, m.m.	610
Utbildningsverksamhet m.m.	610
Tillsynsverksamhet m.m.	611
Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter	611
28 kap. Sekretess till skydd för enskild när det gäller socialförsäkringar, studiestöd, arbetsmarknad, m.m.	611
Socialförsäkringar m.m.	611
Kommunalt vårdnadsbidrag	613
Inkomstgaranti för den som har varit riksdagsledamot m.fl.	613
Studiestöd och utlåning av allmänna medel	613
Arbetsförmedling, etableringsersättning, arbetslöshetsersättning m.m.	613
Arbetarskydd m.m.	614
Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter	614
31 kap. Sekretess till skydd för enskild i annan verksamhet med anknytning till näringslivet (20–23 §§)	615
Patentansökan m.m.	615
Upphovsrättsligt skyddat verk	615

33 kap. Sekretess till skydd för enskild hos Diskrimineringsombudsmannen, Barnombudsmannen och Konsumentombudsmannen, m.m. (1 §)	615
Diskrimineringsombudsmannen m.m.	615
36 kap. Sekretess till skydd för enskild i vissa mål och ärenden hos domstol, i vissa fall av medling, i ärenden om rättshjälp, m.m. (3 och 4 §§)	616
Vissa mål och ärenden hos domstol samt vissa fall av medling	616
39 kap. Sekretess till skydd för enskild i personaladministrativ verksamhet	616
Personaladministrativ verksamhet hos den myndighet där personalen är anställd	616
Personaladministrativ verksamhet som utförs av en annan myndighet	617
Anställningsärenden	617
Val av riksdagens ombudsmän, riksrevisorer och riksdagsdirektör	617
Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter	618
I kraftträdande- och övergångsbestämmelser	618
Bilaga	618

Avdelning I Inledande bestämmelser

1 kap. Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar.

Lagen innehåller vidare bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar. Dessa bestämmelser avser förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt. Bestämmelserna innebär begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen, begränsningar i den rätt att ta del av allmänna handlingar som följer av tryckfrihetsförordningen samt, i vissa särskilt angivna fall, även begränsningar i den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Vad som är en allmän handling framgår av 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Lagen består av sju avdelningar. Innehållet i dessa avdelningar är uppdelat enligt vad som framgår av 2–8 §§.

2 § Den första avdelningen innehåller inledande bestämmelser. Dessa bestämmelser avser

- lagens innehåll (1 kap.),
- lagens tillämpningsområde (2 kap.), och
- definitioner (3 kap.).

3 § Den andra avdelningen innehåller bestämmelser om myndigheters hantering av allmänna handlingar. Dessa bestämmelser avser

- hur sökande efter allmänna handlingar ska underlättas, m.m. (4 kap.),
- registrering av allmänna handlingar och sekretessmarkering (5 kap.), och
- utlämnande av allmänna handlingar och uppgifter, överklagande, m.m. (6 kap.).

4 § Den tredje avdelningen innehåller allmänna bestämmelser om sekretess. Dessa bestämmelser avser

- grundläggande bestämmelser (7 kap.),
- vilka sekretessen gäller mot (8 kap.),
- förbud i annan lagstiftning mot att röja eller utnyttja uppgift (9 kap.),
- sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess (10 kap.),
- överföring av sekretess (11 kap.),

Offentlig
anställning

- sekretess i förhållande till den enskilde själv, m.m. (12 kap.),
- rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (13 kap.), och
- ansvar (14 kap.).

5 § Den fjärde avdelningen innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för allmänna intressen. Dessa bestämmelser avser sekretess till skydd för

- rikets säkerhet eller dess förhållande till andra stater eller mellanfolkliga organisationer (15 kap.),
- rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik (16 kap.),
- myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn (17 kap.),
- intresset av att förebygga brott eller beivra brott (18 kap.),
- det allmännas ekonomiska intresse (19 kap.), och
- intresset av att bevara djur- eller växtart (20 kap.).

6 § Den femte avdelningen innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Vissa av dessa bestämmelser tillämpas oavsett i vilket sammanhang uppgiften förekommer (21 kap.). Bestämmelserna i övrigt avser

- folkbokföring, delgivning, m.m. (22 kap.),
- utbildningsverksamhet, m.m. (23 kap.),
- forskning och statistik (24 kap.),
- hälso- och sjukvård, m.m. (25 kap.),
- socialtjänst, kommunal bostadsförmedling, adoption, m.m. (26 kap.),
- skatt, tull, m.m. (27 kap.),
- socialförsäkring, studiestöd, arbetsmarknad, m.m. (28 kap.),
- transporter och andra former av kommunikation (29 kap.),
- tillsyn m.m. i fråga om näringslivet (30 kap.),
- annan verksamhet med anknytning till näringslivet (31 kap.),
- annan tillsyn, granskning, övervakning, m.m. (32 kap.),
- Diskrimineringsombudsmannen, Barnombudsmannen, Konsumentombudsmannen, m.m. (33 kap.),
- utsökning och indrivning, skuldsanering, m.m. (34 kap.),
- verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott, m.m. (35 kap.),
- vissa mål och ärenden hos domstol, vissa fall av medling, rättshjälp, m.m. (36 kap.),
- utlänningskontroll, Schengensamarbetet, m.m. (37 kap.),
- totalförsvar, krisberedskap, m.m. (38 kap.),
- personaladministrativ verksamhet (39 kap.), och
- övriga myndigheter och verksamheter (40 kap.). *Lag (2011:864)*

7 § Den sjätte avdelningen innehåller särskilda bestämmelser om sekretess som gäller vissa organ. Dessa bestämmelser avser

- riksdagen och regeringen (41 kap.),
- Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, undersökningskommissioner, m.m. (42 kap.), samt
- domstolar m.m. (43 kap.). *Lag (2009:1020)*

8 § Den sjunde avdelningen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt som följer av bestämmelser i andra författningar än denna lag och som inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (44 kap.).

2 kap. Lagens tillämpningsområde

1 § Förbud att röja eller utnyttja en uppgift enligt denna lag eller enligt lag eller förordning som denna lag hänvisar till gäller för myndigheter.

Ett sådant förbud gäller också för en person som fått kännedom om uppgiften genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet

1. på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten,
2. på grund av tjänsteplikt, eller
3. på annan liknande grund.

2 § Riksdagen och beslutande kommunala församlingar ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

3 § Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana bolag, föreningar och stiftelser ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

Kommuner och landsting ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande om de ensamma eller tillsammans

1. äger aktier i ett aktiebolag eller andelar i en ekonomisk förening med mer än hälften av samtliga röster i bolaget eller föreningen eller på något annat sätt förfogar över så många röster i bolaget eller föreningen,
2. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller en stiftelse, eller
3. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag.

Vid tillämpningen av andra stycket 1–3 ska inflytande som utövas av en juridisk person över vilken en kommun eller ett landsting bestämmer på det sätt som anges i de nämnda punkterna anses utövat av kommunen eller landstinget.

Första stycket gäller också för handlingar som efter medgivande av en kommun eller ett landsting för viss bestämd tid förvaras hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser där kommuner eller landsting tidigare har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vad som föreskrivs om kommuner och landsting i första–tredje styckena tillämpas också på kommunalförbund.

4 § Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos de organ som anges i bilagan till denna lag, om handlingarna hör till den verksamhet som nämns där. Dessa organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

5 § Ett enskilt organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med en myndighet när det hanterar sådana allmänna handlingar som det förvarar med stöd av lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring. Detsamma gäller Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar vid hanteringen av allmänna handlingar som förvaras med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

Offentlig
anställning

3 kap. Definitioner

Definitioner

1 § I denna lag används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

Begrepp	Betydelse
Sekretess	Ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt.
Sekretessreglerad uppgift	En uppgift för vilken det finns en bestämmelse om sekretess.
Sekretessbelagd uppgift	En sekretessreglerad uppgift för vilken sekretess gäller i ett enskilt fall.
Sekretessbrytande bestämmelse	En bestämmelse som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Primär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hanteras myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten.
Bestämmelse om överföring av sekretess	En bestämmelse som innebär att en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet, ska tillämpas på uppgiften även av en myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten.
Sekundär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

Avdelning III Allmänna bestämmelser om sekretess

7 kap. Grundläggande bestämmelser

Förbud mot utnyttjande av en sekretessreglerad uppgift

1 § Gäller förbud enligt denna lag mot att röja en uppgift, får uppgiften inte heller i övrigt utnyttjas utanför den verksamhet för vilken den är sekretessreglerad.

Konsekvenser av att en sekretessreglerad uppgift lämnas till en annan myndighet m.m.

2 § Får en myndighet en sekretessreglerad uppgift från en annan myndighet, gäller sekretess för uppgiften hos den mottagande myndigheten endast om sekretess följer av en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig hos den mottagande myndigheten eller av en bestämmelse om överföring av sekretess. Motsvarande gäller om en myndighet har elektronisk tillgång till en sekretessreglerad uppgift hos en annan myndighet.

Konkurrens mellan sekretessbestämmelser

3 § Om flera sekretessbestämmelser är tillämpliga på en uppgift hos en myndighet och en prövning i ett enskilt fall resulterar i att uppgiften inte är sekretessbelagd enligt en eller flera bestämmelser samtidigt som den är sekretessbelagd enligt en eller flera andra bestämmelser, ska de senare bestämmelserna ha företräde, om inte annat anges i denna lag.

Tillämpningen av bestämmelser om överföring av sekretess i vissa fall

4 § Om en person som avses i 2 kap. 1 § andra stycket lämnar en sekretessreglerad uppgift till en annan myndighet och det finns en bestämmelse om överföring av sekretess, ska den bestämmelsen tillämpas även om personen vid överlämnandet av uppgiften inte företrädde den myndighet som han eller hon är knuten till.

Beräkning av sekretesstid

5 § Är sekretessen för en uppgift i en allmän handling enligt denna lag begränsad till en viss tid, räknas tiden från handlingens tillkomst, om inte annat anges i denna lag eller i lag eller förordning som denna lag hänvisar till. För diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som förs fortlöpande räknas tiden i stället från det att uppgiften fördes in i handlingen.

10 kap. Sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess (1–4, 11–14, 18 och 27 §§)

Bestämmelser som gäller till förmån för såväl enskilda som myndigheter

Samtycke

1 § Att sekretess till skydd för en enskild inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan enskild eller till en myndighet, om den enskilde samtycker till det, följer av 12 kap. och gäller med de begränsningar som anges där.

Nödvändigt utlämnande

2 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild eller till en annan myndighet, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet.

Partsinsyn

3 § Sekretess hindrar inte att en enskild eller en myndighet som är part i ett mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet och som på grund av sin partsställning har rätt till insyn i handläggningen, tar del av en handling eller annat material i målet eller ärendet. En sådan handling eller ett sådant material får dock inte lämnas ut till parten i den utsträckning det av hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att sekretessbelagd uppgift i materialet inte röjs. I sådana fall ska myndigheten på annat sätt lämna parten upplysning om vad materialet innehåller i den utsträckning det behövs för att parten ska kunna ta till vara sin rätt och det kan ske utan allvarlig skada för det intresse som sekretessen ska skydda.

Sekretess hindrar aldrig att en part i ett mål eller ärende tar del av en dom eller ett beslut i målet eller ärendet. Inte heller innebär sekretess någon begränsning i en parts rätt enligt rättegångsbalken att få del av alla omständigheter som läggs till grund för avgörande i ett mål eller ärende.

Om det i lag finns bestämmelser som avviker från första eller andra stycket gäller de bestämmelserna. *Lag (2014:259)*

4 § När en myndighet enligt 3 § lämnar en sekretessbelagd uppgift till en enskild part, en ställföreträdare, ett ombud eller ett biträde får myndigheten göra ett förbehåll som inskränker mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja uppgiften. Förbehållet får inte innebära förbud mot att utnyttja uppgiften i målet eller ärendet eller mot att lämna muntlig upplysning till part, ställföreträdare, ombud eller biträde.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Bestämmelser som gäller till förmån för enskilda

Fackliga företrädare, m.m.

11 § Sekretessen enligt 19 kap. 1–6, 9 och 10 §§, 28 kap. 4, 11 och 13–15 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2–5, 12 och 16–18 §§ samt 39 kap. 1–5 b §§ hindrar inte att en myndighet fullgör vad som i lag är föreskrivet om skyldighet att lämna information till företrädare för arbetstagarorganisation eller till skyddsombud eller studerandeskyddsombud.

Sekretessen enligt första stycket hindrar inte heller att en myndighet lämnar

1. sådan information till en ledamot i skyddskommitté som behövs för hans eller hennes uppdrag, eller
2. sådan information till en deltagare i en särskilt organiserad arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet på ett arbetsställe som behövs för verksamheten.

Lag (2010:85)

12 § För den som får ta emot en uppgift med stöd av 11 § och som är knuten till myndigheten på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket gäller samma förbud att lämna ut eller utnyttja uppgiften som hos myndigheten.

En företrädare för en arbetstagarorganisation får trots förbudet lämna uppgiften vidare till en ledamot i organisationens styrelse. Även sådana skyddsombud, skyddskommittéledamöter och deltagare i särskilt organiserad arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet som utsetts av sådan lokal arbetstagarorganisation som avses i 6 kap. 2 och 8 §§ arbetsmiljölagen (1977:1160), får lämna uppgiften vidare till en ledamot i organisationens styrelse eller till en sakkunnig i arbetsmiljöfrågor hos en central arbetstagarorganisation som den lokala organisationen hör till. Rätten att lämna en uppgift vidare gäller endast om uppgiftslämnaren underrättar mottagaren om förbudet. I sådant fall gäller förbudet också för mottagaren.

Även om det är förbjudet enligt denna lag att lämna ut eller utnyttja en uppgift, får företrädare för arbetstagarorganisation, skyddsombud, studerandeskyddsombud, ledamot av skyddskommitté eller den som deltar i arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet på ett arbetsställe utnyttja uppgiften för sitt uppdrag. Han eller hon får dock inte röja uppgiften för någon annan. *Lag (2009:871)*

13 § När en myndighet med stöd av 11 § lämnar en uppgift till någon som inte är knuten till myndigheten på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket, får myndighet göra ett förbehåll som inskränker mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja uppgiften. Om ett sådant förbehåll har gjorts ska vad som föreskrivs i 12 § andra och tredje styckena om förbud att lämna ut eller utnyttja uppgiften gälla beträffande förbehållet.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Utlämnande av uppgift med förbehåll

14 § Om en myndighet finner att sådan risk för skada, men eller annan olägenhet som enligt en bestämmelse om sekretess hindrar att en uppgift lämnas till en enskild kan undanröjas genom ett förbehåll som inskränker den enskildes rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska myndigheten göra ett sådant förbehåll när uppgiften lämnas till den enskilde.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Bestämmelser som gäller till förmån för myndigheter

Vissa rättsliga förfaranden

18 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för förundersökning, rättegång, ärende om disciplinansvar eller skiljande från anställning eller annat jämförbart rättsligt förfarande vid myndigheten mot någon rörande hans eller hennes deltagande i verksamheten vid den myndighet där uppgiften förekommer.

Generalklausul

27 § Utöver vad som följer av 2, 3, 5 och 15–26 §§ får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Första stycket gäller inte i fråga om sekretess enligt 24 kap. 2 a och 8 §§, 25 kap. 1–8 §§, 26 kap. 1–6 §§, 29 kap. 1 och 2 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2 och 12 §§, 33 kap. 2 §, 36 kap. 3 § samt 40 kap. 2 och 5 §§.

Första stycket gäller inte heller om utlämnandet strider mot lag eller förordning eller föreskrift som har meddelats med stöd av personuppgiftslagen (1998:204). *Lag (2013:795)*

11 kap. Överföring av sekretess (2 och 5 §§)*Bestämmelser om överföring av sekretess*

Disciplinansvar m.m.

2 § Får en myndighet i sin förvaltande verksamhet i ärende om disciplinansvar eller skiljande från anställning eller i annat jämförbart rättsligt förfarande vid myndigheten från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Fackliga förhandlingar m.m.

5 § Får en myndighet i verksamhet som avser sådan förhandling med en arbetstagarorganisation som avses i 19 kap. 6 § andra stycket från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

13 kap. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (1 och 2 §§)

1 § Av 1 kap. 1 och 5 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen framgår att var och en har rätt att meddela och offentliggöra uppgifter i vilket ämne som helst i tryckt eller därmed jämställd skrift eller i radioprogram, film, tekniska upptagningar eller därmed jämställt medium.

2 § I förhållandet mellan å ena sidan ett sådant organ som avses i 2 kap. 4 §, beträffande den verksamhet som anges i bilagan till denna lag, eller ett sådant organ som avses i 2 kap. 3 §, och å andra sidan organets anställda eller uppdragstagare enligt 2 kap. 1 §, gäller vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen om

1. rätt att lämna uppgifter i vilket ämne som helst för offentliggörande,
2. förbud mot att ingripa mot bruk eller missbruk av tryckfriheten eller yttrandefriheten eller medverka till sådant bruk eller missbruk, och
3. förbud mot att efterforska upphovsman, meddelare, den som har utgett eller avsett att utge en framställning i tryckt skrift, den som har tillhandahållit eller avsett att tillhandahålla en framställning för offentliggörande i ett radioprogram eller en teknisk upptagning och den som har framträtt i en sådan framställning.

Vad som föreskrivs i första stycket om anställda och uppdragstagare gäller inte verkställande direktör, vice verkställande direktör, styrelseledamot eller styrelsesuppleant i organet.

I 14 kap. 1 § finns bestämmelser om ansvar för vissa överträdelser av förbuden i första stycket 2 och 3. *Lag (2010:1348)*

14 kap. Ansvar

1 § Den som uppsåtligen ingriper i strid med 13 kap. 2 § första stycket 2 döms, om åtgärden utgör avskedande, uppsägning, meddelande av disciplinpåföljd eller en liknande åtgärd, till böter eller fängelse i högst ett år. Detsamma gäller den som uppsåtligen efterforskar i strid med 13 kap. 2 § första stycket 3. *Lag (2010:1348)*

2 § I brottsbalken finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot förbud enligt denna lag att röja eller utnyttja uppgift och för den som bryter mot förbehåll som har gjorts med stöd av lagen vid utlämnande av uppgift.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska dock inte följa om någon, vars anställning hos en myndighet har upphört, röjer eller utnyttjar uppgifter i strid med 19 kap. 1 och 2 §§. *Lag (2010:1348)*

Offentlig
anställning

Avdelning IV Sekretess till skydd för allmänna intressen

19 kap. Sekretess till skydd för det allmännas ekonomiska intresse (1–9 §§)

Myndighets affärsverksamhet m.m.

Affärs- och driftförhållanden

1 § Sekretess gäller i en myndighets affärsverksamhet för uppgift om myndighetens affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att någon som driver likartad rörelse gynnas på myndighetens bekostnad om uppgiften röjs. Under motsvarande förutsättning gäller sekretess hos en myndighet för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos bolag, förening, samfällighet eller stiftelse som driver affärsverksamhet och där det allmänna genom myndigheten utövar ett bestämmande inflytande eller bedriver revision.

Sekretessen hos en myndighet som bedriver revision enligt första stycket gäller inte beslut av myndigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Överföring av sekretess

2 § Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 1 § från en annan myndighet, blir 1 § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten. Sekretessen gäller dock inte om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

Upphandling m.m.

3 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till ärende om förvärv, överlåtelse, upplåtelse eller användning av egendom, tjänst eller annan nyttighet, om det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs. Begreppet tjänst omfattar inte arbete som för en myndighets behov utförs av dess egen eller någon annan myndighets personal, om det inte är fråga om ett arbete som en myndighet i konkurrens med andra myndigheter eller enskilda erbjuder sig att utföra.

Om ett ärende enligt första stycket rör upphandling, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts. Under en elektronisk auktion får dock lämnas sådana uppgifter som avses i 5 a kap. 11 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, 5 a kap. 11 § lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller 6 kap. 11 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Om ett ärende enligt första stycket rör försäljning av lös egendom för det allmännas räkning, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller avtal har slutits eller ärendet annars har slutförts.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Beträffande en handling som anger villkoren i ett slutet avtal gäller sekretessen dock längst till dess att två år, eller hos statliga affärsverk, Försvarets materielverk och Försvarsexportmyndigheten samt i kommunal affärsverksamhet fem år, har gått från det att avtalet slöts.

Lag (2013:314)

Undantag från sekretess

3 a § Sekretessen enligt 3 § andra stycket gäller inte

1. vid ett ansökningsförfarande enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, eller
2. vid ett ansökningsförfarande enligt lagen (2013:311) om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering. *Lag (2013:314)*

Upplåning

4 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet för upplåning, om det kan antas att det allmännas ställning som låntagare försämras om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Tekniska undersökningar

5 § Sekretess gäller för uppgift om utförande av en undersökning av naturvetenskaplig eller teknisk art, som en myndighet har låtit göra för det allmännas räkning, eller om resultatet av en sådan undersökning, om det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Fackliga förhandlingar m.m.

Förhandlingar

6 § Sekretess gäller för uppgift som har tillkommit eller inhämtats för att användas vid facklig förhandling inom den offentliga sektorn eller vid förberedelse för sådan förhandling, om det kan antas att det allmännas eller ett statligt eller kommunalt företags ställning som förhandlingspart försämras om uppgiften röjs.

Med facklig förhandling inom den offentliga sektorn avses en sådan förhandling som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och som en myndighet, en sammanslutning av kommuner eller ett statligt eller kommunalt företag ska delta i.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fem år.

Stridsåtgärder

7 § Sekretess gäller för uppgift som har tillkommit eller inhämtats med anledning av facklig stridsåtgärd inom den offentliga sektorn eller vid förberedelse till sådan stridsåtgärd, om det kan antas att det allmännas eller statligt eller kommunalt företags ställning som part i arbetskonflikt försämras om uppgiften röjs.

Med facklig stridsåtgärd inom den offentliga sektorn avses facklig stridsåtgärd som vidtas av eller mot arbetsgivare, för vars räkning en myndighet, en sammanslutning av kommuner eller ett statligt eller kommunalt företag ska förhandla i en fråga som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Offentlig
anställning

Prövning av en begäran om utlämnande av uppgift

8 § Vid tillämpningen av 6 och 7 §§ ska den myndighet som självständigt handlägger ett ärende om förhandling i en fråga som rör förhållandet mellan en arbetsgivare och arbetstagare pröva en begäran om utlämnande till en enskild av uppgift som hänför sig till ärendet. Om ett förhandlingsärende har uppdragits åt en sammanslutning av kommuner, ska prövningen av frågan inom en viss kommun göras av den myndighet inom kommunen som handlägger sådana ärenden.

Rättsliga tvister

9 § Sekretess gäller för uppgift som har tillkommit eller inhämtats för en myndighets räkning med anledning av myndighetens eller ett statligt eller kommunalt företags rättsvist, om det kan antas att det allmännas eller företagets ställning som part försämras om uppgiften röjs.

Sekretessen upphör när saken slutligen har avgjorts.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Avdelning V Sekretess till skydd för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden

23 kap. Sekretess till skydd för enskild i utbildningsverksamhet, m.m.

Utbildningsverksamhet m.m.

Förskola och viss annan pedagogisk verksamhet

1 § Sekretess gäller i förskola och sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen (2010:800) som kompletterar eller erbjuds i stället för förskola för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. *Lag (2010:866)*

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola

2 § Sekretess gäller i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i sådan elevhälsa som avser psykologisk, psykosocial eller specialpedagogisk insats, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller på det område som anges i första stycket dels i särskild elevstödande verksamhet i övrigt för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, dels för uppgift som hänför sig till ärende om tillrättaförande av en elev eller om skiljande av en elev från vidare studier. Sekretessen gäller dock endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

Sekretess gäller på det område som anges i första stycket i andra fall än som avses i första och andra styckena för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. *Lag (2010:866)*

Fritidshem och viss annan pedagogisk verksamhet

3 § Sekretess gäller i fritidshem och sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen (2010:800) som erbjuds i stället för fritidshem för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i sådan särskild elevstödande verksamhet som avser psykologisk, psykosocial eller specialpedagogisk insats, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller i övrigt på det område som anges i första stycket för annan uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. *Lag (2010:866)*

Specialpedagogisk stödverksamhet

4 § Sekretess gäller i specialpedagogisk stödverksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Annan utbildningsverksamhet

5 § Sekretess gäller i annan utbildningsverksamhet än sådan som anges i 1–3 §§ för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog, kurator eller hos studie- och yrkesvägledningen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Sekretess gäller i elevvårdande verksamhet i övrigt inom arbetsmarknadsutbildningen, den kommunala vuxenutbildningen, den särskilda utbildningen för vuxna, utbildningen i svenska för invandrare och folkhögskolan för

uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretess gäller i annan utbildningsverksamhet än sådan som anges i 1–3 §§ i annat fall än som avses i första stycket och hos Universitets- och högskolerådet i verksamhet som avser biträde vid antagning av studenter för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sju tio år. *Lag (2012:920)*

Avskiljande från utbildning

6 § Sekretess gäller i ärende om avskiljande av studerande från högskoleutbildning eller från polisprogrammet för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2014:633)*

Tillsynsverksamhet m.m.

7 § Sekretess gäller hos Skolväsendets överklagandenämnd i ärenden som uppkommit där till följd av överklagande av beslut samt i tillsynsverksamhet hos Statens skolinspektion och Myndigheten för yrkeshögskolan samt hos Lärarnas ansvarsnämnd i ärenden om legitimation, för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sju tio år. *Lag (2011:191)*

7 a § Sekretess gäller hos Statens skolinspektion i ärende om legitimation för uppgift om den legitimerades hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2011:191)*

7 b § Sekretess gäller hos Lärarnas ansvarsnämnd i ärende om legitimation för uppgift om den legitimerades eller den sökandes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2011:191)*

Offentlig
anställning

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

8 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter. Den tystnadsplikt som följer av 2–5 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift som hänför sig till annat än ärende om tillrättaförande av elev eller skiljande av elev från vidare studier.

28 kap. Sekretess till skydd för enskild när det gäller socialförsäkringar, studiestöd, arbetsmarknad, m.m.

Socialförsäkringar m.m.

Allmän försäkring m.m.

1 § Sekretess gäller hos Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och domstol för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende enligt lagstiftningen om

1. allmän försäkring,
2. allmän pension,

3. arbetsskadeförsäkring,
4. handikappersättning och vårdbidrag,
5. statligt tandvårdsstöd,
6. läkarvårdsersättning,
7. ersättning för fysioterapi,
8. jämställdhetsbonus,
9. annan ekonomisk förmån för enskild, eller
10. särskild sjukförsäkringsavgift.

Motsvarande sekretess gäller hos en annan myndighet som har till uppgift att handlägga ärenden enligt den lagstiftning som anges i första stycket. För en myndighet som anges i 14 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess gäller hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten även i verksamhet som avser registrering av enskilda för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som myndigheten fått från Migrationsverket, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sju tjugo år. *Lag (2013:1148)*

2 § Sekretessen enligt 1 § första och andra styckena gäller i förhållande till en vård- eller behandlingsbehövande själv för uppgift om hans eller hennes hälsotillstånd, om det med hänsyn till ändamålet med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom eller henne.

3 § Sekretess gäller hos en myndighet som avses i 1 § första och andra styckena för uppgift i anmälan eller utsaga av en enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, endast om det kan antas att fara uppkommer för att den som har lämnat uppgiften eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

4 § Sekretess gäller i ärende om arbetsskadeförsäkring eller delpensionsförsäkring för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Premiepensionsmedel

5 § Sekretess gäller hos Pensionsmyndigheten och domstol i ärende enligt lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension för uppgift om

1. hur premiepensionsmedel har placerats för en enskilds räkning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men, och
2. vad en pensionssparare har bestämt om efterlevandeskydd enligt 91 kap. socialförsäkringsbalken.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller inte sedan pensionsspararen har avlidit.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sju tjugo år. *Lag (2010:1305)*

Sekretessbrytande bestämmelser

6 § Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om allmän försäkring, allmän pension, handikappersättning och vårdbidrag, sjuklön, statligt tandvårdsstöd eller särskild sjukförsäkringsavgift.

7 § Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension.

Kommunalt vårdnadsbidrag

7 a § Sekretess gäller i ärende om vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2009:550)*

Inkomstgaranti för den som har varit riksdagsledamot m.fl.

8 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende om

1. inkomstgaranti eller ekonomiskt omställningsstöd för den som har varit riksdagsledamot eller ledamot av Europaparlamentet,
2. inkomstgaranti eller motsvarande förmåner för den som varit statsråd och för vissa arbetstagare som har innehaft statlig chefsanställning,
3. pension enligt statligt kollektivavtal om särskild pension för yrkesofficerare,
4. pensionsersättning och särskild pensionsersättning enligt statligt kollektivavtal om trygghetsfrågor, eller
5. stöd för övergång till förvärvsarbete för den som har varit riksdagsledamot.

Sekretess gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Lag (2013:765)*

*Studiestöd och utlåning av allmänna medel**Studiestöd och lån till hemutrustning*

9 § Sekretess gäller i ärende om studiestöd och i ärende hos Centrala studiestödsnämnden om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I andra ärenden än sådana om studiestöd under sjukdom gäller sekretessen inte beslut i ärendet. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Utlåningsverksamhet som inte är affärsmässig och inte avser näringslivet

10 § Sekretess gäller, i annat fall än som avses i 9 §, 30 kap. 23, 24, 27 och 28 §§ samt 31 kap. 1 § första stycket och 2–5 §§, i ärende om utlåning av allmänna medel för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte ansökan eller beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

*Arbetsförmedling, etableringsersättning, arbetslöshetsersättning m.m.**Arbetsförmedling m.m.*

11 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men och uppgiften förekommer i ärende om

1. arbetsförmedling,
2. yrkesvägledning,
3. arbetsvård,
4. antagning till arbetsmarknadsutbildning, eller
5. hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja en enskilds anpassning till arbetslivet.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

I ärende hos Försäkringskassan eller domstol gäller 1–3 och 6 §§ i stället för första och andra styckena.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

12§ Sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Etableringsplan och etableringsersättning

12 a § Utöver vad som följer av 21 kap. 5 § gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden när uppgiften förekommer i ärende om etableringsplan och i ärende om ersättning enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2010:208)*

Arbetslöshetsersättning m.m.

13§ Sekretess gäller i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och i ärende om medlemsavgift för arbetslös medlem enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Arbetarskydd m.m.

Myndighet som har till särskild uppgift att verka för arbetarskydd

14§ Sekretess gäller hos en myndighet som har till särskild uppgift att verka för arbetarskydd i ärende enligt lagstiftningen om arbetsskadeförsäkring, om arbetsmiljön eller om reglering av arbetstid eller annars i ärende om arbetarskydd för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider men om uppgiften röjs. Hos en sådan myndighet gäller sekretess också för arbetstagares anmälan i ärende om arbetarskydd.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Affärs- och driftförhållanden

15§ Sekretess gäller i ärende enligt lagstiftningen om arbetsmiljön, om reglering av arbetstid eller om arbetstillstånd för utlänning för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte vid tillsyn över produktsäkerheten hos varor som är avsedda för konsumenter eller kan antas komma att användas av konsumenter, om intresset av allmän kännedom om förhållanden som rör risk för skada på person har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Dispens av regeringen

16§ Regeringen får ett särskilt fall, när det gäller uppgift i ett ärende enligt lagstiftningen om arbetsmiljön, besluta om undantag från sekretessen enligt 15 §, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

17§ Den tystnadsplikt som följer av 12 a § och av ett förbehåll som gjorts med stöd av 16 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Lag (2010:208)

31 kap. Sekretess till skydd för enskild i annan verksamhet med anknytning till näringslivet (20–23 §§)

Patentansökan m.m.

Patentansökan

20 § Sekretess gäller i ärende om ansökan om patent för uppgift om uppfinning eller företagshemlighet, om inte annat följer av patentlagen (1967:837).

Arbetstagares uppfinningar

21 § Sekretess gäller för sådan uppgift om uppfinning som har lämnats till en myndighet enligt lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar. Om patent har sökts på uppfinningen, gäller dock sekretessen endast om uppgiften omfattas av sekretess enligt 20 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket första meningen i högst tjuo år.

Registrering av mönster

22 § Sekretess gäller i ärende om registrering av mönster för uppgift om mönstret, om sökanden har begärt det och annat inte följer av mönsterskyddslagen (1970:485).

Varu- eller näringskännetecken

22 a § Sekretess gäller i ett mål eller ärende om varu- eller näringskännetecken för uppgift om en myndighets eller en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om en part har begärt detta och det kan antas att den som uppgiften rör lider avsevärd skada om uppgiften röjs. Sekretess gäller dock inte för uppgift som har betydelse för bedömningen av ensamrättens giltighet eller skyddets omfattning.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuo år. *Lag (2010:1890)*

Upphovsrättsligt skyddat verk

23 § Sekretess gäller för uppgift i ett upphovsrättsligt skyddat verk som inte kan antas sakna kommersiellt intresse, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att rättighetshavaren lider skada och

1. det av särskild anledning kan antas att verket inte tidigare har offentliggjorts i den mening som avses i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk,
2. det av särskild anledning kan antas att verket har kommit in till myndigheten utan rättighetshavarens samtycke, och
3. ett röjande av uppgiften innebär ett upphovsrättsligt förfogande.

Vid tillämpningen av första stycket ska ett verk som har tillhandahållits enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen eller har lämnats från en myndighet till en annan inte därigenom anses offentliggjort.

33 kap. Sekretess till skydd för enskild hos Diskrimineringsombudsmannen, Barnombudsmannen och Konsumentombudsmannen, m.m. (1 §)

Diskrimineringsombudsmannen m.m.

1 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer hos

1. Diskrimineringsombudsmannen i ärende enligt diskrimineringslagen (2008:567) eller 16 och 17 §§ föräldraledighetslagen (1995:584) samt i andra ärenden som rör rådgivning åt en enskild,
2. Nämnden mot diskriminering i ärende enligt diskrimineringslagen, eller
3. Statens skolinspektion i ärende enligt 6 kap. skollagen (2010:800).

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuo år. *Lag (2011:743)*

36 kap. Sekretess till skydd för enskild i vissa mål och ärenden hos domstol, i vissa fall av medling, i ärenden om rättshjälp, m.m. (3 och 4 §§)

Vissa mål och ärenden hos domstol samt vissa fall av medling

Vissa fall av medling

3 § Sekretess gäller hos domstol samt hyres- och arrendenämnd för uppgift som en part har lämnat till en medlare eller ett biträde till denne vid medling i ett mål där förlikning om saken är tillåten, om parten har gjort förbehåll om det.

Sekretess gäller för uppgift som en part i en arbetstvist har lämnat till en medlare eller till Medlingsinstitutet vid medling enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, om parten har gjort förbehåll om det.

Sekretess gäller hos Medlingsinstitutet även för uppgift i ett kollektivavtal om en parts affärs- eller driftförhållanden eller en annan enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att parten eller den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuugo år. *Lag (2011:864)*

Mål om kollektivavtal, diskriminering, m.m.

4 § Sekretess gäller hos domstol för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i

1. mål om kollektivavtal, och
2. mål om tillämpningen av
 - lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet,
 - lagen (1982:80) om anställningsskydd,
 - 6 kap. 7–12 §§ skollagen (2010:800),
 - 31–33 §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning,
 - 4–11 §§ lagen (1994:261) om fullmaktsanställning,
 - 16 och 17 §§ föräldraledighetslagen (1995:584),
 - 3–7 §§ lagen (2002:293) om förbud mot diskriminering av deltidsarbetande arbetstagare och arbetstagare med tidsbegränsad anställning, eller
 - 2 och 5 kap. diskrimineringslagen (2008:567).

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuugo år. *Lag (2011:743)*

39 kap. Sekretess till skydd för enskild i personaladministrativ verksamhet

Personaladministrativ verksamhet hos den myndighet där personalen är anställd

Personalsocial verksamhet

1 § Sekretess gäller i personalsocial verksamhet för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog, personalkonsulent eller en annan sådan befattningshavare som särskilt har till uppgift att bistå med råd och hjälp i personliga angelägenheter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller i verksamhet som avses i första stycket för annan uppgift om en enskilds personliga förhållanden än som anges där, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Personaladministrativ verksamhet i övrigt

2 § Sekretess gäller i övrig personaladministrativ verksamhet än som anges i 1 § för dels uppgift om en enskilds hälsotillstånd, dels sådan uppgift om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till ärende om omplacering eller pensionering av en anställd, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte i ärende om anställning, om inte annat följer av 5 a eller 5 b §. Sekretessen gäller vidare inte i ärende om disciplinansvar och inte heller beslut i annat ärende som avses i första stycket.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2010:85)*

Adresser, telefonnummer, m.m.

3 § Sekretess gäller i annat fall än som avses i 1 och 2 §§ i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Vidare gäller sekretess hos Riksdagens ombudsmän i myndighetens personaladministrativa verksamhet för uppgift om en enskilds bostadsadress, hemtelefonnummer, personnummer och andra jämförbara uppgifter avseende personalen, uppgift i form av fotografisk bild som utgör underlag för tjänstekort samt uppgift om närstående till personalen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Motsvarande sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, hos myndighet där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller lida annat allvarligt men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Tjänstgöringsomdöme inom utrikesförvaltningen

4 § Sekretess gäller för uppgift i tjänstgöringsomdöme som upprättats inom utrikesförvaltningen. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Personaladministrativ verksamhet som utförs av en annan myndighet

5 § Om en myndighets personaladministrativa verksamhet till viss del utförs av en annan myndighet, gäller sekretessen enligt 1–4 §§ i tillämpliga delar även hos den myndigheten.

Anställningsärenden

Urvalstester

5 a § Sekretess gäller i ärende om anställning för uppgift som hänför sig till urvalstester, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. *Lag (2010:85)*

Anställning av vissa myndighetschefer

5 b § Sekretess gäller i ärende om anställning av myndighetschef vid en förvaltningsmyndighet som lyder omedelbart under regeringen för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om en enskild kandidats identitet, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men.

Sekretessen gäller inte i sådana ärenden som avses i första stycket i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det.

Sekretess gäller inte heller beslut i ärende eller uppgift om den som har fått anställningen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år. *Lag (2010:85)*

Val av riksdagens ombudsmän, riksrevisorer och riksdagsdirektör

5 c § Sekretess gäller i ärende om val av

1. riksdagens ombudsman,
2. riksrevisor, och
3. riksdagsdirektör

för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om en enskild kandidats identitet, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men.

Sekretess gäller inte beslut i ärende eller uppgift om den som har blivit vald.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år. *Lag (2014:806)*

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

6 § Den tystnadsplikt som följer av 1, 5 a och 5 b §§ begränsar rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter. Detta gäller även vid tillämpning av 5 §. *Lag (2010:85)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2009:400

1. Denna lag träder i kraft den 30 juni 2009, då sekretesslagen (1980:100) ska upphöra att gälla.
2. Om det i lag eller annan författning hänvisas till bestämmelser i sekretesslagen (1980:100) som har ersatts genom bestämmelser i denna lag, ska i stället de nya bestämmelserna tillämpas.
3. Föreskrifter som har meddelats med stöd av sekretesslagen (1980:100) och som gäller när denna lag träder i kraft ska anses meddelade enligt denna lag.
4. Överklagande av myndighets beslut som fattats före ikraftträdandet av denna lag ska prövas med tillämpning av bestämmelserna i denna lag.
5. Förbehåll som vid utlämnande av allmän handling meddelats med stöd av sekretesslagen (1980:100) ska anses meddelade enligt denna lag.
6. Dispensbeslut som meddelats med stöd av sekretesslagen (1980:100) och som ännu inte vunnit tillämpning när denna lag träder i kraft ska anses meddelade enligt denna lag.
7. Övergångsbestämmelserna till sekretesslagen (1980:100) och till ändringar i den lagen ska fortsätta att gälla.

2013:765

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.

2013:1148

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter i ärenden där handlingarna omhändertagits för arkivering före ikraftträdandet.

2014:259

| Denna lag träder i kraft den 1 juni 2014.

2014:633

| Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2014:806

| Denna lag träder i kraft den 1 september 2014.

Bilaga

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ

Arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Verksamhet

prövning av ärenden om arbetslöshetsersättning (SFS 1997:238) och av ärenden om medlemsavgift för arbetslös medlem (SFS 1997:239)

--

Lag (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare

(senast ändrad genom SFS 2013:664)

1 § Denna lag tillämpas på tolkar och översättare som

1. anlitas av en myndighet eller ett annat organ som utövar verksamhet för vars fullgörande staten eller en kommun svarar,
2. genomgått sådan prövning som föreskrivs av regeringen eller den förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer, eller
3. yrkesmässigt anlitas vid överläggning mellan en misstänkt i ett brottmål och hans eller hennes försvarare eller i övrigt vid förberedande av en misstänkts försvar.

Med kommuner enligt första stycket 1 likställs landsting och kommunalförbund.

Lag (2013:664)

2 § Den som fullgör eller har fullgjort uppdrag som tolk eller översättare enligt 1 § får inte obehörigen röja vad han eller hon under uppdraget har fått veta om en enskilds personliga förhållanden eller om yrkeshemlighet, affärsförhållande eller förhållande av betydelse för landets försvar. Detta gäller även den som är eller har varit anställd som tolk eller översättare.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:418)*

Propositioner

SFS 1975:689

Prop. 1975:78

SFS 1986:49

Prop. 1984/85:117

SFS 2013:664

Prop. 2012/13:132

SFS 1976:609

Prop. 1975/76:105

SFS 1999:937

Prop. 1998/99:124

SFS 1980:229

Prop. 1979/80:80

SFS 2004:807

Prop. 2003/04:152

SFS 1982:105

Prop. 1981/82:90

SFS 2009:418

Prop. 2008/09:150

UTDRAG

Brottsbalk (1962:700)

Regler i brottsbalken avseende arbetsmiljöbrott, diskriminering och mutbrott finns på s. 356, 437 respektive 501; red.anm.

ANDRA AVDELNINGEN Om brotten

20 kap. Om tjänstefel m.m. (1–5 §§)

1 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vid myndighetsutövning genom handling eller underlåtenhet åsidosätter vad som gäller för uppgiften skall dömas för *tjänstefel* till böter eller fängelse i högst två år. Om gärningen med hänsyn till gärningsmannens befohgheter eller uppgiftens samband med myndighetsutövningen i övrigt eller till andra omständigheter är att anse som ringa, skall inte dömas till ansvar.

Om ett brott som avses i första stycket har begåtts uppsåtligen och är att anse som grovt, skall dömas för *grovt tjänstefel* till fängelse, lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om gärningsmannen allvarligt har missbrukat sin ställning eller om gärningen för någon enskild eller det allmänna har medfört allvarligt förfång eller otillbörlig förmån som är betydande.

Den som är ledamot av en beslutande statlig eller kommunal församling är inte underkastad ansvar enligt första eller andra stycket för någon åtgärd som han vidtar i denna egenskap.

Vad som sägs i första och andra styckena skall inte heller tillämpas, om gärningen är belagd med straff enligt någon annan bestämmelse. *Lag (1989:608)*

2 § har upphävts genom lag (2012:301).

3 § Röjer någon uppgift, som han är pliktig att hemlighålla enligt lag eller annan författning eller enligt förordnande eller förbehåll som har meddelats med stöd av lag eller annan författning, eller utnyttjar han olovligen sådan hemlighet, dömes, om ej gärningen eljest är särskilt belagd med straff, för *brott mot tystnadsplikt* till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som av oaktsamhet begår gärning som avses i första stycket, dömes till böter. I ringa fall skall dock ej dömas till ansvar. *Lag (1980:102)*

4 § Den som har valts till sådant uppdrag hos staten eller hos en kommun med vilket följer myndighetsutövning får av rätten skiljas från uppdraget, om han har begått brott för vilket är stadgat fängelse i två år eller däröver och han genom brottet har visat sig uppenbarligen olämplig att inneha uppdraget.

Med uppdrag hos staten eller hos kommun likställs uppdrag hos styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, landsting eller kommunalförbund. *Lag (2012:625)*

5 § Utan hinder av vad som annars är föreskrivet får åklagare åtala brott varigenom följande personer har åsidosatt vad som åligger dem i utövningen av anställningen eller uppdraget:

1. arbetstagare hos staten eller en kommun,
2. ledamot av styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, landsting eller kommunalförbund,
3. den som utövar uppdrag som är reglerat i författning,
4. den som omfattas av lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. eller som annars fullgör lagstadgad tjänsteplikt,
5. den som utan att inneha anställning eller uppdrag som avses i 1–4 utövar myndighet.

Utän hinder av bestämmelserna i första stycket ska dock gälla

1. vad som i denna balk föreskrivs om att åtal inte får ske utan förordnande av regeringen eller den regeringen har bemyndigat, och
2. vad som i annan lag eller författning är föreskrivet om åtal för gärning, för vilken straff är föreskrivet endast om den förövas av innehavare av anställning eller uppdrag som avses i första stycket.

Om det inte finns särskilda bestämmelser för ett visst fall, får åklagare åtala brott mot sådan tystnadsplikt som gäller till förmån för enskild målsägande endast om denne anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Om åtal för brott som i utövningen av anställningen eller uppdraget begåtts av riksdagsledamot, statsråd, justitieråd eller innehavare av anställning eller uppdrag hos riksdagen eller dess organ gäller särskilda bestämmelser. *Lag (2012:301)*